

ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ที่มีต่อการแต่งงาน
ATTITUDES OF KASETSART UNIVERSITY STUDENTS
TOWARDS THEIR MARRIAGE

สุชา จันทน์เอม

ภาควิชาจิตวิทยา

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
ประจำปีงบประมาณ 2526

คำนำ

การแต่งงาน เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของชีวิตบุคคล ชีวิตที่เป็นไปโดยสมบูรณ์จะต้องมีการแต่งงานรวมอยู่ด้วย ความสุขในชีวิตคู่เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดขึ้นได้ โดยคู่สมรสควรรู้จักการใช้วิจารณญาณพิจารณาโดยรอบคอบก่อน เข้าสู่ชีวิตสมรส

การวิจัย เรื่อง "ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีต่อการแต่งงาน" นอกจากจะทำให้ทราบความคิดเห็นของนิสิตว่ายังมีค่านิยมประเพณี เกี่ยวกับการแต่งงานเพียงใด มีหลักเกณฑ์ในการเลือกคู่ครองและการมีเพศสัมพันธ์อย่างใดแล้ว ยังจะเป็นแนวทางให้มีคณาจารย์ ครู อาจารย์ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้อบรมสั่งสอนและสร้างทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการแต่งงานให้แก่เด็กที่ตนรับผิดชอบด้วย ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ชีวิตสมรสมีความสุข และช่วยสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงต่อ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ที่เห็นความสำคัญและกรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัย เรื่องนี้ รวมทั้งคณบดี คณะสังคมศาสตร์ หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยา และอาจารย์ในภาควิชาจิตวิทยาทุกท่าน ที่ได้สนับสนุนและให้กำลังใจตลอดเวลา

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจาก ผศ. ม.ร.ว. รุณีเลิศ เทวกุล ผศ. ดร. จ्ञานงค์ อติวัฒนสิทธิ์ แห่งภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา นายอภิเชษฐ จาตุพรพิทักษ์ นายเจริญพงษ์ ปลื้มใจ และ นางสาวสุวิมล ศิลกเรืองชัย นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รวมทั้งนิสิตที่ให้ข้อมูลทุกคน ที่สละเวลาอันมีค่าช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัยขอพระคุณและขอบคุณบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย.

สุชา จันทน์เอม

กันยายน 2526

หัวข้อวิจัย	ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ที่มีต่อการแต่งงาน
ผู้วิจัย	นายสุชา จันทน์เอม
สถานที่	คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์
ปีที่ทำการศึกษา	ตุลาคม 2525 - กันยายน 2526
ทุน	สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง "ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ที่มีต่อการแต่งงาน" มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจทัศนคติของนิสิตในเรื่องเกี่ยวกับการเลือกคู่สมรส พิธีแต่งงาน และการมีเพศสัมพันธ์

ผลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับคนหนุ่มสาวซึ่งจะต้องแต่งงานในอนาคต เป็นแนวทางในการนำเอาทัศนคติของนิสิตไปเปรียบเทียบหรืออ้างอิงกับบุคคลกลุ่มอื่น และเป็นแนวทางให้บิดามารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องได้อบรมสั่งสอนและสร้างทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการแต่งงานให้แก่เด็กที่ตนรับผิดชอบต่อไป

การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม เกี่ยวกับทัศนคติในการแต่งงานกับนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2525-2526 จำนวน 190 คน

ผลของการวิจัยพบดังนี้

1. การเลือกคู่ครอง นิสิตชายและนิสิตหญิงเห็นความสำคัญในอันดับที่ 1-3 เหมือนกันคือ ความรักและความเข้าใจ นิสัยใจคอ การศึกษาและระดับสติปัญญา สำหรับอันดับที่ 9 และที่ 10 ของนิสิตชายได้แก่ เรื่องเพศสัมพันธ์ และพื้นฐานทางสังคม ส่วนนิสิตหญิงพื้นฐานทางสังคมมาเป็นอันดับที่ 9 และเรื่องเพศสัมพันธ์เป็นอันดับที่ 10
2. อายุที่เหมาะสมสำหรับการแต่งงาน ของผู้ชายประมาณ 30.7 ปี และของ

ผู้หญิงประมาณ 25.95 ปี

3. ทักษะของนิสิตชายและนิสิตหญิงเกี่ยวกับพิธีแต่งงาน ทั้งสองเพศมีทัศนคติต่อพิธีแต่งงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยนิสิตหญิงมีทัศนคติที่ดีกว่านิสิตชายเล็กน้อย

4. ทักษะของนิสิตชายและนิสิตหญิงเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งสองเพศมีทัศนคติอยู่ในระดับดี เห็นความสำคัญของเพศสัมพันธ์ โดยที่นิสิตชายมีทัศนคติที่ดีกว่านิสิตหญิงเล็กน้อย

Title: Attitudes of Kasetsart University Students
Towards their Marriage

Researcher: Mr. Sucha Chan-ame

Location: Faculty of Social Science, Kasetsart University

Year: October 1982 - September 1983

Sponsor: Office of the National Culture Commission,
Ministry of Education

ABSTRACT

The objective of this research was to conduct a survey of Kasetsart University students' attitudes towards their marriage, partner selection, marriage ceremony and sexual relationship.

The result of the research would be of help to the youth who would be getting married in the future, a way of comparing or referring the students' attitudes with those attitudes of other groups, and a guideline for parents, teachers and concerned persons to train and create righteous attitudes towards marriage to the youth under their responsibility.

In this study the researcher had distributed questionnaires about attitudes towards marriage to 190 Kasetsart University students during the academic year 1982-1983.

The results of the research were found as follows:

1. Concerning the selection of partner for marriage, male and female students had seen similar significance concerning the first to the third serial numbers: love and understanding, habit and education and intellectual level. The ninth and tenth serial numbers of the male students were sexual relationship and social background. For the female students, social background and sexual relationship were in the ninth and tenth serial numbers respectively.

2. Suitable age for marriage was approximately of 30.7 years for male students and 25.95 years for female students.

3. As regards the attitudes of male and female students towards marriage ceremony, both sexes held attitudes towards marriage ceremony at a medium level; but female students had slightly greater positive attitudes than did the male students.

4. Regarding male and female students' attitudes towards sexual relationship, both sexes held attitudes at a good level; they had seen the significance of sexual relationship. But the male students had slightly greater positive attitudes than did the female students.

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	4
นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 วิธีการดำเนินการวิจัย	6
กลุ่มตัวอย่าง	6
แบบของการวิจัย	7
เครื่องมือสำหรับการวิจัย	7
การเก็บรวบรวมข้อมูล	8
การวิเคราะห์ข้อมูล	9
บทที่ 3 ทฤษฎีและหลักการ	13
ความหมายของการแต่งงาน	13
ความสำคัญของการแต่งงาน	14
เหตุผลในการแต่งงาน	15
ความพร้อมในการแต่งงาน	17

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การปรับตัวในชีวิตสมรส	18
การเลือกคู่ครอง	19
ทฤษฎีการเลือกคู่ครอง	20
หลักเกณฑ์การเลือกคู่สมรส	22
พิธีแต่งงาน	26
เพศสัมพันธ์	27
สาเหตุที่ทำให้เกิดการหย่าร้าง	30
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ	34
ตอนที่ 2 การเลือกคู่ครอง	37
อายุที่เหมาะสมสำหรับการแต่งงาน	41
ความคิดเห็นเกี่ยวกับพิธีแต่งงาน	42
ทัศนคติของนิสิต เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์	45
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามโดยสรุป	50
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	51
สรุปผลการวิจัย	52
ข้อเสนอแนะ	54
บรรณานุกรม	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	
ก. แบบสอบถาม	57
ข. แสดงการคำนวณความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	64

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศและคณะ	34
2	แสดงอายุเฉลี่ยของนิสิต	35
3	แสดงชั้นการศึกษาของนิสิต	35
4	แสดงแหล่งความรู้ที่นิสิตได้รับ เกี่ยวกับการแต่งงาน	36
5	แสดงจำนวนนิสิตชายและหญิงที่ เลือกคุณสมบัติคู่ครองในอันดับแรก ..	37
6	แสดงจำนวนนิสิตชายและหญิงที่ เลือกคุณสมบัติคู่ครองในอันดับสุดท้าย	38
7	แสดงคะแนนรวมของนิสิตชายและนิสิตหญิง เกี่ยวกับการเลือกคุณสมบัติในการ เลือกคู่ครอง	39
8	แสดงการ เปรียบ เทียบลำดับความสำคัญในการ เลือกคุณสมบัติของการ เลือกคู่ครองของนิสิตชายและนิสิตหญิง	40
9	แสดงคำมัธยฐานและส่วน เบี่ยงเบนควอดริเลตของอายุที่ เหมาะสม สำหรับการแต่งงาน	41
10	แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของนิสิตชายและ นิสิตหญิงที่มีต่อพิธีแต่งงาน	42
11	แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของนิสิตชายและ นิสิตหญิง เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์	45

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

มนุษย์ เป็นสัตว์สังคมที่มีสังคมแบบครอบครัว ทุกคนจึงต้องมีครอบครัวหรือสมาชิกของครอบครัว เพราะครอบครัวหมายถึงกลุ่มบุคคลที่อยู่ร่วมกันและมีความผูกพันโดยการแต่งงานหรือโดยสายโลหิต หรือโดยเหตุผลอื่น ๆ เรื่องชีวิตในครอบครัวนี้สำคัญนัก โดยเฉพาะเมื่อเริ่มสร้างครอบครัว ชายและหญิงแต่งงานกัน ผูกพันกัน เป็นครอบครัวใหม่ ให้กำเนิดบุตรธิดาสืบไป เมื่อเริ่มสร้างครอบครัวใหม่ชายและหญิงต่างก็ต้องปรับตัวเองให้เข้าสู่สภาพใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม ผู้ที่ปรับตัวได้ย่อมประสบผลสำเร็จในชีวิตครอบครัว

ความรู้หรือความสั่ง เกิดใน เรื่องชีวิตครอบครัวย่อมสำคัญ เท่ากับการสร้างชีวิตของเราเอง กล่าวอีกนัยหนึ่งคือในการสร้างชีวิตของบุคคลเรานั้น แต่ละคนย่อมคำนึงว่าการมีชีวิตในครอบครัวของตนจะเป็นไปในลักษณะอย่างไร ถ้าชีวิตภายในครอบครัวไร้ความสุข การสร้างชีวิตให้สืบหน้าของบุคคลนั้นย่อมยากจะหาทางก้าวหน้าสืบไปได้ อย่างดีก็เพียงแต่จะรักษาไว้ให้คงอยู่ แต่โดยมากมีแต่เสื่อมหรือทรุดลง แล้วในที่สุดชีวิตของคนพวกนี้ก็มีแต่ความท้อถอยชีวิตของคนที่ดีอยู่ในลักษณะ เช่นนี้จะมีอายุสั้น หรือถึงแม้จะมีอายุยืนก็ไม่มีประโยชน์แก่ใคร เลย

สามีภรรยาบางคนแต่งงานกันอยู่ได้ไม่นานก็ต้องหย่า บางคู่ก็อยู่จนมีลูกด้วยกันถึงหย่าก็มี สิ่งเหล่านี้อาจดูแล้ว เป็น เรื่องธรรมดา แต่ถ้าได้พิจารณาให้ละเอียดจะ เห็นได้ว่าไม่ใช่เรื่องธรรมดาเลย ความแตกร้างในชีวิตครอบครัวไม่ว่าจะกระทบกระ เทือนแต่เฉพาะตัว เองเท่านั้นก็หาไม่ ถ้ามีบุตรด้วยกันก็จะพาดพิงไปถึงชีวิตของบุตรในวันข้างหน้าด้วย โดยที่เรานึกไม่ถึง เด็กที่พ่อแม่แยกกันอยู่คนละทางย่อมไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนในทางที่ดี ย่อมสร้างปัญหาให้เกิดขึ้นแก่ตัวเองและสังคม ปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัวนั้นมีมาก เช่น การไม่รู้จักรักหน้าที่

ของตนเอง ละเมิดสิทธิ์ต่อกัน ไม่รักษาน้ำใจกัน ฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี ฯลฯ ปัญหาเหล่านี้ ถ้าเราลองให้คิดจะเห็นได้ว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหานั้นก็คือ การเลือกคู่แต่งงานผิดมาตั้งแต่แรกเริ่ม

เริ่มต้นก่อนที่จะแต่งงาน ชายและหญิงต้องเลือกคู่แต่งงานก่อน โดยส่วนใหญ่เราจะแต่งงานกับคนที่เรารักเท่านั้น นั่นคือมองเฉพาะความรักว่าเป็นเรื่องสำคัญเหนือกว่าสิ่งอื่นใด แต่โดยแท้จริงแล้วการมีความรักเพียงอย่างเดียวมิได้ช่วยให้ชีวิตการแต่งงานราบรื่นขึ้นได้ ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ อีกที่สำคัญเหมือนกัน ดังนั้นปัญหาสำคัญอันดับแรกคือ การเลือกคู่ครองที่เหมาะสม เช่น มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ฐานะ ฯลฯ ที่ไม่แตกต่างกันนัก นอกจากนี้การมีเพศสัมพันธ์กันภายหลังการแต่งงานก็เป็นเรื่องสำคัญไม่น้อยเลย คู่แต่งงานหลายคู่มีปัญหาเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ บางคู่ถึงกับต้องหย่าร้างกันก็มี

การเตรียมตัวเตรียมใจ เพื่อใช้ชีวิตสมรสหรือชีวิตครอบครัวจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจใคร่จะสำรวจ "ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ที่มีต่อการแต่งงาน" การที่ได้ทราบทัศนคติของบุคคลก่อนการแต่งงานนั้น เป็นสิ่งที่ดี เพราะถ้าบางคนยังมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการแต่งงานได้รู้เสียก่อน อาจจะแก้ไขและปรับปรุงทัศนคติของตนเองเสียใหม่ตั้งแต่แรก จะทำให้ปัญหาในชีวิตแต่งงานมีน้อยลง ซึ่งมีผลไปถึงการที่มีชีวิตในครอบครัวอย่างมีความสุข

ลักษณะของครอบครัวที่มีความสุข ซึ่งได้แก่ครอบครัวที่ไม่มีเรื่องทะเลาะกัน มีพ่อแม่พี่น้องอยู่พร้อมหน้ากัน สมาชิกภายในครอบครัวมีสุขภาพจิตดี ย่อมส่งผลให้หน้าที่การงานของแต่ละคนสำเร็จผล เมื่อหน่วยย่อยของสังคมอันได้แก่ครอบครัวผลิตสมาชิกที่ดีมีประโยชน์ อันจะทำให้ประเทศชาติซึ่งเป็นหน่วยสังคมหน่วยใหญ่เจริญรุ่งเรืองเรื่องตามไปด้วย

เนื่องจากการสำรวจเรื่องนี้ยังไม่มีใคร เคยจัดทำมาก่อน ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจอย่างยิ่ง ผลที่ได้จากการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นประโยชน์แก่คนหนุ่มสาวที่กำลังจะแต่งงานบ้าง

เพราะการที่ได้ทราบทัศนคติ เกี่ยวกับการแต่งงานอาจ เป็นแนวทางในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และปลูกฝังทัศนคติที่ถูกต้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา เฉพาะทัศนคติที่มีต่อการแต่งงาน โดยสำรวจ เฉพาะสิ่ง สำคัญต่อไปนี้

1. เพื่อสำรวจทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ เกี่ยวกับการ เลือก คู่สมรส
2. เพื่อสำรวจทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ เกี่ยวกับการแต่งงาน
3. เพื่อสำรวจทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ เกี่ยวกับการมี เพศสัมพันธ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ที่มีต่อการแต่งงาน
2. เป็นแนวทางในการนำ เอาทัศนคตินี้ไปอ้างอิงถึงกลุ่มบุคคลอื่น
3. เป็นแนวทางให้บิดา มารดา ครู อาจารย์ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้อบรม สอนและสร้างทัศนคติที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการแต่งงานให้แก่ เด็กที่ตนรับผิดชอบ
4. เพื่อส่งเสริม ให้ เกิดการวิจัยปัญหาประเภทนี้และทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง อื่น เพื่อนำมา เปรียบ เทียบในโอกาสต่อไป

ขอบ เขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา เฉพาะทัศนคติที่มีต่อการแต่งงานของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยา เขตบางเขน เท่านั้น
2. ผู้วิจัยศึกษา เฉพาะทัศนคติที่มีต่อการแต่งงาน 3 หัวข้อเท่านั้นคือ ศึกษาถึง
  - 2.1 ทัศนคติ เกี่ยวกับการ เลือกคู่สมรส
  - 2.2 ทัศนคติ เกี่ยวกับการพิธีแต่งงาน
  - 2.3 ทัศนคติ เกี่ยวกับการมี เพศสัมพันธ์

ข้อคกลง เบื้องต้น

1. แบบสำรวจนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้น เองตามหลัก เกณฑ์ซึ่ง เป็นที่ยอมรับในการสร้างแบบสำรวจ ซึ่งสามารถวัดทัศนคติที่มีต่อการแต่งงานได้ตามวัตถุประสงค์
2. การตอบแบบสำรวจของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างถือว่าเป็น การตอบตามความเป็นจริงที่เชื่อถือได้
3. การวิจัยครั้งนี้ครอบคลุม เฉพาะปัญหาตามวัตถุประสงค์ 3 ข้อเท่านั้น

นิยามศัพท์

“ทัศนคติ” (Attitude) หมายถึงการ เตรียมพร้อมแห่งสภาพจิตใจของบุคคลในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลจะแสดงว่า เห็นด้วยหรือขัดแย้งต่อสิ่ง เรา แนวความคิด หรือสถานการณ์นั้น ๆ ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีการตอบสนองแตกต่างกันไปตาม ประสบการณ์ของคน

"การแต่งงานหรือการสมรส" คือการที่ชายและหญิงตกลงใจที่จะใช้ชีวิตร่วมกัน จะช่วยกัน เสริมสร้างหลักฐานของครอบครัวใหม่ให้มั่นคงและมีบุตรธิดาสืบต่อไป

"เพศสัมพันธ์" หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่าง เพศชายและ เพศหญิงอัน เกี่ยวข้องกับ เรื่องพฤติกรรมทาง เพศ (sex behavior) ซึ่ง เริ่มต้นตั้งแต่การสัมผัสกัน เพียง เล็กน้อย เช่น การพูดคุยกันอย่างธรรมดา จนกระทั่งสัมผัสกันอย่างมากคือการร่วมประเวณี

"การเลือกคู่ครอง" หมายถึงการที่หนุ่มสาวตัดสินใจ เลือกบุคคลที่ตนพึงพอใจมากที่สุดมา เป็นคู่สมรส เพื่อสร้างครอบครัวใหม่ของตนขึ้น

"นิสิต" หมายถึงนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยา เขตบางเขน ที่ศึกษาอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2525-2526

บทที่ 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นิสิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ในปีการศึกษา 2525-2526 ซึ่งประกอบด้วยนิสิตทั้งสิ้น 7,854 คน แบ่งเป็นนิสิตชาย 4,955 คน นิสิตหญิง 2,899 คน และแบ่งตามคณะต่าง ๆ ดังนี้

	รวม (คน)	ชาย (คน)	หญิง (คน)
คณะเกษตร	885	543	342
คณะประมง	305	240	65
คณะวนศาสตร์	597	499	98
คณะวิทยาศาสตร์	675	311	364
คณะวิศวกรรมศาสตร์	1,106	1,041	65
คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ	1,751	1,129	622
คณะศึกษาศาสตร์	1,067	599	468
คณะสังคมศาสตร์	678	221	457
คณะสัตวแพทยศาสตร์	229	191	38
คณะอุตสาหกรรมเกษตร	227	146	81
คณะมนุษยศาสตร์	334	35	299
รวมทั้งสิ้น	7,854	4,955	2,899

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบ Simple Random Sampling คือนิสิตทุกคนมีโอกาสถูกเลือกเท่ากันหมด โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 190 คน คิดเป็น 2.4% ของนิสิตทั้งหมดในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

แบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ

เครื่องมือสำหรับการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ด้วยตนเอง เป็นแบบสำรวจทัศนคติ เกี่ยวกับการแต่งงาน แบ่งออกเป็น 3 ตอน โดยอาศัยวิธีการดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 เป็นการสำรวจทัศนคติ เกี่ยวกับการแต่งงาน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

คือ

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับการ เลือกคู่ครอง ใช้วิธีการ โดยให้ผู้ตอบ เลือกว่าความสำคัญ ในการพิจารณา คู่ครองว่าสิ่งไหนจะ เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด โดย เลือกเรียง ลำดับจากมากที่สุดไปหาสิ่งสำคัญน้อยที่สุด ซึ่งผู้วิจัยจะเป็นผู้กำหนด ความสำคัญของผู้สมรส เอง

ส่วนที่ 2 วัดทัศนคติ เกี่ยวกับพิธีการแต่งงานและความสำคัญของการมีเพศสัมพันธ์ โดยอาศัยมาตรวัดของลิเคอร์ท (The Method of Summated Rating of Likert's Scale) วิธีการของลิเคอร์ทในการวัด ทัศนคตินี้เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุด มีความเที่ยงตรงสูง วิธีการนี้ อาศัยแนวความคิดที่ว่า ทัศนคติทั้งหลายมีการแจกแจงอยู่ในโค้งปกติ (normal curve) และใช้ค่าเฉลี่ยในการวัดทัศนคติ โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นตัววัดการกระจายของค่าทัศนคติ

ตอนที่ 3 เป็นตอนที่ผู้วิจัย เปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นของตัวเอง

ในการสร้างแบบสำรวจครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาผลงานและเอกสารที่เกี่ยวกับความรู้ในเรื่องการแต่งงาน การเลือกคู่ครอง พิธีการแต่งงาน การมีเพศสัมพันธ์
2. กำหนดแนวทางและขอบข่ายของเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสำรวจทัศนคติ
4. ตรวจสอบแบบสำรวจและแก้ไข โดยให้ผู้เชี่ยวชาญแก้ไขในส่วนที่เกี่ยวกับข้อความ เนื้อหา และสำนวนที่ใช้
5. นำแบบสำรวจนี้ไปทดลองครั้งที่ 1 โดยใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และทำการทดสอบคะแนน T ที่ระดับความเชื่อมั่น .005

สำหรับแบบสอบถามที่ทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) ได้ 83.53%

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากกองบริการการศึกษา เรื่องข้อมูลจำนวนนิสิตทั้งหมด ในมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน แบ่งตามคณะและเพศ
2. รวบรวมข้อมูลโดยให้นิสิตคณะต่าง ๆ ทั้งชายและหญิง เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งสิ้น 190 คน คิดเป็น 2.4% ของนิสิตทั้งหมด
3. เมื่อได้รับข้อมูลครบแล้ว ใช้วิธีการประมวลผลด้วยมือ (manual system) โดยทำตามขั้นตอนประมวลผลดังนี้

- 3.1 บรรณาธิการข้อมูล (Editing)
- 3.2 ลงรหัส (Coding)
- 3.3 ประมวลผลข้อมูลลงในตารางซึ่งมีตารางทั้งสิ้น 11 ตาราง

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ส่วนที่เป็นคำถาม เกี่ยวกับการ เลือกคู่ครอง ใช้การวิเคราะห์แบบหาคะแนนรวมทั้งหมด โดยวิเคราะห์ดังนี้

1. หาความถี่ในแต่ละข้อ แต่ละระดับของความสำเร็จในการพิจารณา เลือกคู่ครอง

2. ดูความถี่กับคะแนนที่ให้ โดยให้คะแนนดังนี้

ให้ 10 คะแนน สำหรับความสำคัญอันดับ 1

ให้ 9 คะแนน สำหรับความสำคัญอันดับ 2

ให้ 8 คะแนน สำหรับความสำคัญอันดับ 3

ให้ 7 คะแนน สำหรับความสำคัญอันดับ 4

ให้ 6 คะแนน สำหรับความสำคัญอันดับ 5

ให้ 5 คะแนน สำหรับความสำคัญอันดับ 6

ให้ 4 คะแนน สำหรับความสำคัญอันดับ 7

ให้ 3 คะแนน สำหรับความสำคัญอันดับ 8

ให้ 2 คะแนน สำหรับความสำคัญอันดับ 9

ให้ 1 คะแนน สำหรับความสำคัญอันดับ 10

3. รวมคะแนนที่ได้ทั้งหมดในแต่ละหัวข้อ

4. เรียงคะแนนตามลำดับจากมากไปน้อย ข้อที่ได้คะแนนมากที่สุดถือว่าเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของนิสิตโดยทั่วไปเลือก และคะแนนรองลงมา เป็นคุณสมบัติสำคัญที่ลดทล้นลงมาตามลำดับ ส่วนที่เกี่ยวกับอายุที่เหมาะสมสำหรับการแต่งงานใช้คำมีมาตรฐานและส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์เป็นตัววิเคราะห์

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติในเรื่องพิธีแต่งงานและการมีเพศสัมพันธ์ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสำรวจของนิสิตมาหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยคำนวณตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบผลการตอบแบบสอบถามของนิสิตด้วยหลักเกณฑ์ว่า คำตอบนั้นสามารถที่จะจัดอยู่ในสเกลของระดับความต่อเนื่องในระดับใด โดยให้คะแนนดังนี้

ข้อความที่เป็นนิมาน (positive statement)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน

ข้อความที่เป็นนิเสธ (negative statement)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน
เห็นด้วย	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน

2. รวมคะแนนของแบบสำรวจทั้งหมด นำมาหาค่าเฉลี่ยของข้อมูลและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร

$$2.1 \quad \bar{y} = \frac{\sum_{i=1}^n y_i}{k \times n}$$

เมื่อ $\bar{y}$ = ค่าเฉลี่ยของทั้งกลุ่ม
 y_i = คะแนนของผู้ตอบแต่ละคน
 k = จำนวนข้อในแบบสำรวจ
 n = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

$$2.2 \quad SD = \frac{\sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2}{n - 1}$$

เมื่อ SD = ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน
 y_i = คะแนนเฉลี่ยของแต่ละคน
 $\bar{y}$ = คะแนนเฉลี่ยรวม
 n = จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

3. รวมคะแนนของแบบสำรวจในแต่ละข้อ นำมาหาค่าเฉลี่ยของข้อมูลและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร

$$3.1 \quad \bar{y} = \frac{\sum_{i=1}^n y_i}{n}$$

เมื่อ $\bar{y}$ = ค่าเฉลี่ยของทัศนคติในแต่ละข้อ
 y_i = คะแนนของผู้ตอบแต่ละข้อ
 n = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

$$3.2 \quad SD = \frac{\sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2}{n - 1}$$

เมื่อ SD = ส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐาน
 y_i = คะแนนของผู้ตอบในแต่ละข้อ
 n = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ในด้านการวิเคราะห์ตอนนี้จะแยกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มนิสิตชาย
 กลุ่มนิสิตหญิง และวิเคราะห์รวมทั้งนิสิตชายและนิสิตหญิง

4. ทดสอบความแตกต่างค่าทัศนคติของนิสิตชายและนิสิตหญิง โดยใช้สูตร

$$Z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{n_1 S_1^2 + n_2 S_2^2}{n_1 + n_2 - 2}}}$$

เมื่อ Z = คะแนนมาตรฐานของผลต่างค่าทัศนคติของนิสิตชายและนิสิตหญิง
 $\bar{X}_1$ = คะแนน เฉลี่ยของนิสิตชาย
 $\bar{X}_2$ = คะแนน เฉลี่ยของนิสิตหญิง
 S_1^2 = Variance ของนิสิตชาย
 S_2^2 = Variance ของนิสิตหญิง
 n_1 = จำนวนนิสิตชาย
 n_2 = จำนวนนิสิตหญิง

นำค่าที่คำนวณได้มา เปรียบ เทียบกับค่า Z จากตารางที่ระดับความ เชื่อมั่น 95%
 ถ้าค่า Z ที่คำนวณได้มากกว่าค่า Z ในตาราง แสดงว่าค่าทัศนคติของนิสิตชายและนิสิตหญิง
 แตกต่างกัน

บทที่ 3

ทฤษฎีและหลักการ

การแต่งงานหรือการสมรส เป็นชีวิตที่คนเราทุกคนปรารถนา เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นหนุ่มรุ่นสาว ทุกคนต่างมีอุดมคติในการเลือกคู่สมรสแตกต่างกันไป โดยส่วนใหญ่มักจะเลือกคู่สมรสที่ตนเองพึงพอใจมากที่สุด เมื่อทุกอย่างทุกอย่างพร้อมไม่มีอุปสรรคใด ๆ ชายหนุ่มและหญิงสาวก็เข้าสู่พิธีแต่งงานตามประเพณีต่อไป

ความหมายของการแต่งงาน

การแต่งงานหรือการสมรส คือการที่ชายและหญิงตกลงใจที่จะใช้ชีวิตร่วมกัน ช่วยกันเสริมสร้างครอบครัวใหม่ให้มั่นคงและมีบุตรธิดาเกิดขึ้น นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายของการแต่งงานแตกต่างกันไปอีก เช่น (5 หน้า 82)

1. การแต่งงาน เป็นหนทางที่ช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จในชีวิตร่วมกันมากกว่าการที่จะให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งประสบผลสำเร็จไปตามลำพังแต่ฝ่ายเดียว
2. การแต่งงานคือการ เอกภาพหรือความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ซึ่งเกิดจากบุคคลสองคนช่วยกันสร้างขึ้น การแต่งงานก็ยินยอมให้แต่ละคนยังคงรักษา เอกลักษณะของตนไว้ได้
3. การแต่งงานช่วยให้ท่านมีความรู้สึกว่าคุณค่าของท่าน เป็นบุคคลสำคัญขึ้นมา รวมทั้งทำให้ท่านรู้สึกปลอดภัย เพิ่มมากขึ้นด้วย
4. การแต่งงานได้เปิดโอกาสที่ดีที่สุดให้แก่वलมนุษย์ในการที่จะเสริมสร้างหรือปรุงแต่งกามารมณ์ให้ออกมาในรูปที่สวยงามและ เป็นคุณประโยชน์แห่งวิถีชีวิต

5. การแต่งงาน เป็นการ เปิดช่องทางให้ความรู้สึกทางเพศได้ระบายออกในลักษณะสร้างสรรค์และถูกต้อง เหมาะสมไปสู่ชีวิตของท่านและสังคมที่ท่าน เป็นสมาชิกอยู่
6. การแต่งงานจัดว่า เป็นความพึงพอใจที่ดีที่สุดอย่างหนึ่งในบรรดาความปรารถนาหรือความต้องการทั้งหลายทั้งปวงของมนุษยชาติ
7. การแต่งงาน เป็นมาตรการที่ดีที่สุดสำหรับการป้องกันหรือแก้ไขความหงอยเหงา เปล่า เปลี่ยวและเดียวดายของคนเรา
8. การแต่งงานมีความหมายอย่างชัดเจนว่าท่าน เป็นที่ต้องการของใครคนหนึ่งแล้ว
9. การแต่งงานหมายถึงการใช้ชีวิตร่วมกันของบุคคลสองคน (10 หน้า 212)

ความสำคัญของการแต่งงาน

จากความหมายของการแต่งงานในหลาย ๆ ทศนะจะเห็นได้ว่า มนุษย์เราเห็นการแต่งงานนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะการแต่งงาน เท่ากับ เป็นการ เปลี่ยนชีวิตใหม่จากความเป็นโสดที่ไม่มีภาระผูกพัน กลาย เป็นคนที่ต้องมีภาระผูกพัน ต้องรับผิดชอบชีวิตร่วมกัน ต้อง เป็นพ่อคนแม่คน ต้องพึ่งตัวเอง เริ่มสร้างครอบครัวใหม่ การแต่งงาน เป็นการ เปิดโอกาสให้ฝ่ายชายและฝ่ายหญิงอยู่ด้วยกันอย่างถูกต้องตามกฎหมายและตามขนบธรรมเนียม นิยมประเพณี การแต่งงานได้สนองความต้องการของมนุษย์ในด้านกามารมณ์ ความต้องการทางเพศ ความต้องการทางด้านความปลอดภัย ความต้องการความรักและการ เป็นเจ้าของ ความต้องการที่จะได้รับการยกย่อง นับหน้าถือตา

เหตุผลในการแต่งงาน

หนุ่มสาวที่แต่งงานกันแต่ละคนต่างมีเหตุผลแตกต่างกันไป ทั้งนี้เพราะพื้นฐานเดิมของแต่ละคนไม่เหมือนกัน แต่โดยทั่ว ๆ ไปแล้วมนุษย์เราแต่งงานเพราะเหตุใดเหตุหนึ่งหรือหลาย ๆ สาเหตุรวมกันดังต่อไปนี้

1. ความรัก เป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับคู่สมรส ความรักเป็นเสมือนเชือกที่มีคของสองสิ่งให้อยู่ติดกัน มีคนกล่าวไว้ว่า "เกลียดจำเป็นต่อชีวิตฉันใด ความรักก็ฉันนั้น" ดังนั้นความรักกับการแต่งงานดู เหมือนจะเป็นเหตุผลที่คนเห็นความสำคัญมากที่สุด
2. ความต้องการปลอดภัยทั้งทางกายและจิตใจ มนุษย์เป็นสัตว์สังคมอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม การแต่งงานจึงเป็นการเลือกคนที่จะมา เป็นเพื่อน เป็นคู่คิด เป็นผู้ที่จะมารักษาความปลอดภัยให้แก่ตนนั้นเอง
3. ความต้องการในเพศรส สังคมส่วนใหญ่ในชายหนุ่มหญิงสาวมีความสุขในเพศรสได้เมื่อต้องผ่านการแต่งงานแล้วเท่านั้น การมีเพศสัมพันธ์กันภายหลังการแต่งงานจึงเป็นการเปิดโอกาสให้ชายหนุ่มหญิงสาวได้แสดงความรักกันโดยอิสระ ไม่ต้องคอยพะวงถึงการเสียศีลนินทาของสังคม
4. ความต้องการทางเศรษฐกิจ ได้แก่ความต้องการทางปัจจัย 4 คือ ที่อยู่ อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และอาหาร
5. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่อง นับหน้าถือตา การที่เราโตขึ้นจนเป็นผู้ใหญ่แต่ยังไม่ได้แต่งงาน ถือว่ายังเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่สมบูรณ์ บุคคลจะอยู่ในสังคมได้ต้องการความยกย่อง การนับถือซึ่งกันและกัน
6. ความเปล่าเปลี่ยวหรือเพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นบางอย่าง เช่น เป็นที่ปรึกษา เป็นเพื่อนคู่ทุกข์คู่ยาก ต้องการให้มีคนรัก สนใจตน และอื่น ๆ

7. ความคาดหวังของสังคม เพื่อจัดการหลีกเลี่ยงคำครหาอันตรายจากสังคมว่ามีคุณสมบัติไม่พอ จึงหาคู่ไม่ได้

8. ฐานะทางสังคม การแต่งงานกับคนที่มียศเสียง แค้น คัง อาจจะทำให้ตนเองเป็นที่นับหน้าถือตาของสังคมตามไปด้วย

9. เพื่อหนีจากครอบครัวที่ไม่เป็นสุข เป็นการหนีออกจากความไม่สบายอารมณ์ในครอบครัวหรือจากเหตุการณ์อื่น ๆ เช่นหนีจากการถูกทารุณ ทำงานหนัก หนีจากคนที่ตนเกลียดหรือจากพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง ฯลฯ

Adams ได้เคยสำรวจนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับความต้องการจากคนที่เขาจะแต่งงานด้วย ปรากฏผลว่าความต้องการของนักศึกษาชายและหญิงมีความแตกต่างกัน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้

นักศึกษาชาย	1. ความเป็นเพื่อน	40%
	2. ความพอใจทางเพศ	30%
	3. ความรัก	15%
	4. บุตร	10%
	5. บ้าน	5%
นักศึกษาหญิง	1. ความรัก	33%
	2. ความมั่นคงปลอดภัย	27%
	3. ความเป็นเพื่อน	20%
	4. บุตร	11%
	5. ความพอใจทางเพศ	9%

จะเห็นว่านักศึกษาชายต้องการความเป็นเพื่อน (companionship) จากคู่ครองมากที่สุด ในขณะที่นักศึกษาหญิงต้องการความรักมากที่สุด การสำรวจนี้ทำให้ทราบถึงความต้องการทั่ว ๆ ไปของนักศึกษาหนุ่มสาว แต่ถ้าศึกษาให้ละเอียดลงไปจะเห็นว่าแต่ละคนมีจุด

มุ่งหมายส่วนตัวของการแต่งงานของตนซึ่ง เป็นทั้งความต้องการทางกายและทางใจ อย่างไรก็ตาม Hopper พบความจริงข้อหนึ่งว่า ชายหญิงที่เกิดความรักต่อกันก็เพราะต่างฝ่ายต่างก็สามารถที่จะตอบสนองความต้องการทางจิตใจของกันและกัน เช่นชายที่มีอายุ ได้พูดคุยกับหญิงที่คุยเก่ง เอาใจเก่ง เมื่อคบกันไปก็เกิดความรักขึ้นมา หรือชายที่มีปมด้อยในบางเรื่องได้พบกับหญิงที่มีปมด้อยแบบเดียวกันก็เกิดความรู้สึก เห็นใจกันและกลายเป็นความรักในเวลาต่อมา (11 หน้า 260)

ความพร้อมในการแต่งงาน

ก่อนที่บุคคลจะตัดสินใจแต่งงานนั้น จำเป็นต้องสำรวจตัวเองว่ามีความพร้อมที่จะแต่งงานหรือยัง องค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะช่วยตัดสินใจความพร้อมได้แก่

1. ฐานะทางด้านการเงินหรือพัฒนาการทางด้านการเงิน เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการแต่งงาน เป็นความพร้อมที่จะรับผิดชอบ ควบคุมอารมณ์ตนเอง ฐานะทางการเงินของแต่ละคนจะบรรลุถึงเร็วหรือช้านั้นแตกต่างกันไป โดยปกติแล้วเมื่ออายุมากขึ้นฐานะทางการเงินยังมีมากขึ้น
2. อายุ อายุสำหรับการแต่งงานของชายและหญิงแตกต่างกัน โดยปกติอายุที่เหมาะสมสำหรับการแต่งงานของชายคือช่วงอายุ 25-30 ปี ส่วนผู้หญิงนั้นคือช่วงอายุ 21-26 ปี การแต่งงานเมื่ออายุยังน้อยไม่ดีเพราะยังรับผิดชอบตัวเองได้ไม่เต็มที่
3. การศึกษา ควรจะจบการศึกษาในชั้นใดชั้นหนึ่งแล้ว ไม่ควรแต่งงานในขณะที่กำลังศึกษาอยู่
4. การอุปสมบท เป็นค่านิยมเก่าของคนไทยที่ว่าจะต้องบวช เรียบก่อนถึงจะแต่งงานได้ แต่ปัจจุบันนี้ไม่ถือ เป็นสิ่งสำคัญอีกต่อไป

5. อาชีพ ควรจะมีอาชีพพอที่จะเลี้ยงตัวเองและคู่ครองได้
6. สิ่งแวดล้อมทางด้านสังคมและประเพณี สิ่งนี้คือ เงินไขซึ่งในแต่ละสังคมมีความแตกต่างกันไป
7. สุขภาพ ความพร้อมที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือสุขภาพทางด้านร่างกายและจิตใจของชายหญิงที่จะมาร่วมชีวิตอยู่ด้วยกันฉันสามีภรรยา ก่อนที่จะแต่งงานจึงควรจะได้ปรึกษาแพทย์ในการตรวจสอบสุขภาพก่อน เช่นตรวจความปกติของอวัยวะเพศ ปัญหาด้านกรรมพันธุ์ การตรวจโลหิต โรคภัยไข้เจ็บอื่น ๆ ตรวจสอบสุขภาพจิต ทั้งนี้เพราะว่าถ้าได้ทราบก่อนสมรสว่ามีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจะได้ปรับปรุงแก้ไขก่อน ปัญหาที่จะเกิดภายหลังการแต่งงานจึงมีน้อยลง การตรวจสอบสุขภาพนี้ในบางประเทศถือเป็น เรื่องสำคัญมากถึงกับมีการออกกฎหมายว่าผู้ที่แต่งงานกันต้องได้รับใบรับรองจากแพทย์ให้แต่งงานกันได้

การปรับตัวในชีวิตสมรส

เมื่อผ่านพิธีแต่งงานแล้ว เป็นการ เริ่มต้นของชีวิตสมรส โดยทั่วไป เมื่อแต่งงานอยู่ด้วยกันใหม่ ๆ ย่อมมีความสุข เพราะความรักยังซาบซึ้งและดูดี เข้าลักษณะที่ว่า "ข้าวใหม่ปลาใหม่" ครั้นเมื่อนานวันอาจเกิดปัญหากระทบกระทั่งกันบ้าง เป็นธรรมดา เพราะทั้งสองฝ่ายอาจมีทั้งสิ่งดีและเลวปะปนกันอยู่ ดังนั้นจึงต้องหาทางปรับปรุงให้ชีวิตสมรสราบรื่น การครองเรือนและครองรักจึง เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในทุกด้าน การปรับตัวไม่ใช่ของง่าย จะต้องอาศัยความอดทนและปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง ต้องอาศัยเวลา แต่ถ้าสามารถปรับตัวได้ดีแล้วชีวิตก็ จะมีความสุข การปรับตัว เข้ากันลำบาก มักจะพบกับการหย่าร้างและความทุกข์ยากต่าง ๆ คู่สมรสที่ปรับตัว เข้ากันได้ดีย่อมต้องมีความ เป็นอันหนึ่งอัน เดียวกัน มีความพอใจทางเพศ มีงานทำ มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ตลอดจนมีความสัมพันธ์กับสมาชิกภายในครอบครัวดี (4 หน้า 77) อย่างไรก็ตาม การปรับตัวของแต่ละคู่สมรสย่อมแตกต่างกันไป แต่โดยส่วนใหญ่แล้วจะปรับตัวทางด้านต่อไปนี้

1. การปรับตัวทางเพศ ความสัมพันธ์ทางเพศจะคืนัน เกิดจากการที่แต่ละคนมีทัศนคติที่คือเพศสัมพันธ์และมีเพศสัมพันธ์ที่สมดุลกัน

2. การปรับตัวทางค่านิยม ชีวิตแต่งงานจะประสบผลสำเร็จขึ้นอยู่กับการห่อนสั้นห่อนยาว ประนีประนอมหรือมีความยืดหยุ่นของทั้งสองฝ่าย ผู้ที่บรรลุมิติภาวะทางค่านิยมยอมปรับตัวทางค่านิยมนี้ได้ดีกว่าการใช้ธรรมเนียมเป็นตัวตัดสินปัญหา ซึ่งยอมจะก่อให้เกิดข้อขัดแย้งในชีวิตสมรสขึ้นได้

3. การปรับตัวทางเศรษฐกิจ ปัญหานี้มักพบได้ทั่ว ๆ ไป ในระยะแรก ๆ ของการแต่งงานไม่รู้จะมีปัญหาเพราะยังไม่มีลูก แต่ภายหลังค่าใช้จ่ายสูงขึ้น ถ้ารายรับไม่พอกับรายจ่ายย่อมเกิดปัญหาขึ้นแน่ ทางที่ถูกแล้วทั้งคู่ควรปรับตัวให้เข้ากับรายรับที่ได้

การ เลือกคู่ครอง

การเลือกคู่ครองนับได้ว่า เป็นจุด เริ่มต้นที่สำคัญของชีวิตสมรส เพราะการตัดสินใจในการเลือกคู่ครอง เป็นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุดครั้งหนึ่งของชีวิตคนเรา ผลจากการตัดสินใจเลือกคู่ครองนี้ย่อมหมายถึงความสุขหรือความสมหวังของชีวิตในอนาคตที่เหลือนอยู่ ไม่เพียงแต่ของคู่สามีและภรรยา เท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงชีวิตของบุตรที่เกิดขึ้นมาด้วย ดังนั้น เพื่อเป็นการวางรากฐานเบื้องต้นของชีวิตสมรสให้ดีเสียแต่แรก คนเราจึงควรแต่งงานเมื่อตนได้คิดรอบคอบและมีการเตรียมตัวเตรียมใจไว้อย่างดีแล้วเท่านั้น การตั้งต้นที่ดีก็เท่ากับว่าได้ทำสำเร็จไปครึ่งหนึ่งแล้วนั่นเอง การเลือกคู่ครองของคนเราจัดได้ว่าเป็นขบวนการ (process) อย่างหนึ่ง ไม่ใช่เรื่องของโชคดวง การเลือกคู่ครองจึงเป็นการใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ในการพิจารณาคุณสมบัติพื้นฐานของผู้ที่จะได้รับเลือก เพื่อเล็งผลสำเร็จในอนาคต โดยอาศัยหลักที่ว่า การค้นพบสิ่งที่ไม่อาจทำให้ผิดพลาดได้ก่อนย่อมดีกว่ามาพบในภายหลัง เมื่อทุกสิ่งทุกอย่างสลายไปเสียแล้ว

การเลือกคู่ครองในสมัยก่อน บิดา มารดา ผู้ใหญ่ เป็นผู้จัดการทั้งสิ้น โดยมีการ สืบประวัติ เชื้อสาย ฐานะ ความเป็นอยู่เป็นอย่างดี ทั้งนี้ก็เพื่อความสุข ความมั่นคง และความเหมาะสมสำหรับชีวิตแต่งงาน โดยที่หนุ่มสาวไม่มีโอกาสคัดค้านหรือไม่ทำตาม ดังนั้นการ แต่งงานจึง เป็น เรื่องที่ถูกต้องทำตามในฐานะลูกที่ดี แต่ในปัจจุบันนี้โลกเจริญขึ้นมาก ชายหญิงมี อิสระเสรีมากขึ้น ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง เป็น เรื่องธรรมดา หนุ่มสาวมีโอกาส พบกัน แลกเปลี่ยนทัศนคติมากขึ้น ได้เรียนรู้นิสัยและจิตใจกัน การเลือกคู่ครองในสมัยปัจจุบัน จึง เกิดจากความพอใจของตนเองเป็นหลัก แต่ทั้งนี้ก็ต้องอยู่ภายใต้การดูแลของผู้ใหญ่ เช่นกัน แต่ละคนย่อมมี เหตุผลและหลักการ เลือกคู่ครองที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เพราะพื้นฐานของแต่ละคน ต่างกันนั่นเอง

อย่างไรก็ตาม ชายหญิงที่จะแต่งงานกันก็ต้องผ่านการ เรียนรู้นิสัยใจคอซึ่งกัน และกัน และ เลือกบุคคลที่ตนเองพึงพอใจมากที่สุด ทฤษฎีการ เลือกคู่ครองจึงมีด้วยกันหลายวิธี แต่ในที่นี้จะขอกล่าวถึงทฤษฎีทาง คำนวณสังคมวิทยาและทางจิตวิทยา เท่านั้น

ทฤษฎีการ เลือกคู่ครอง

ทฤษฎีการ เลือกคู่ครองทางสังคมวิทยา

มนุษย์ส่วนใหญ่จะแต่งงานกับคนที่อยู่ในกลุ่มหรือสังคม เดียวกันกับตน (endogamy) กลุ่มดังกล่าวได้แก่ ที่อยู่อาศัย อาชีพการงาน เชื้อชาติ ศาสนา วัย การศึกษา และชนชั้นทาง สังคม ทั้งนี้ เพราะชายและหญิงที่อยู่ในกลุ่ม เดียวกันทำให้มีโอกาสพบปะสมาคมกันได้ เพื่อทำ ความรู้จักและ เข้าใจกันมากขึ้น ทำให้รู้ว่าต่างฝ่ายต่างมีค่านิยม รสนิยม ความสนใจ พฤติกรรมอย่างไร ส่วนมากผู้ที่อยู่ในกลุ่ม เดียวกันดังกล่าวนั้นก็มักมีอะไรที่คล้ายคลึงกันหรือ เหมือนกัน

ทฤษฎีการเลือกคู่ครองทางจิตวิทยา

มีด้วยกัน 2 ทฤษฎีคือ

1. มนุษย์มักเลือกแต่งงานกับผู้มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับตนเป็นคู่ครอง (The Theory of Homogamy หรือ Like-marry-like) Burgess & Locke เป็นผู้วิจัย ได้อธิบายว่า คุณสมบัติที่คล้ายคลึงกันหรือเหมือนกันนี้ประกอบด้วยคุณสมบัติที่สังคมต้องการ เช่น มีฐานะทางเศรษฐกิจพอ ๆ กันและมีคุณสมบัติส่วนบุคคลอื่นได้แก่สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ค่านิยม เหล่านี้เป็นต้น

2. ทฤษฎีความต้องการที่ตรงกันข้าม (Complementary Needs Theory) ทฤษฎีนี้ Winch เป็นผู้ตั้งและสรุปว่า มนุษย์จะเลือกแต่งงานกับคนที่มีคุณสมบัติที่จะตอบสนองความต้องการที่จำเป็นของเขาไว้ และคนที่ตอบสนองความต้องการของเขาได้ดีที่สุดจะต้องมีความต้องการหรือคุณสมบัติที่ตรงกันข้ามกับเขามากกว่าคล้ายคลึงกัน ตัวอย่าง เช่นผู้มีนิสัยเอาชนะบุคคลอื่นจะเลือกแต่งงานกับผู้ที่คล้ายตามผู้อื่น หรือผู้ที่ขาดความรักความอบอุ่นจากบิดามารดามักจะเลือกแต่งงานกับผู้ที่ให้ความรักและความอบอุ่นแทนบิดามารดาได้

จากทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า การเลือกคู่ครอง เป็นขบวนการต่อเนื่องในการกำจัดคนเพื่อเลือกทั้งหลายออก โดยเริ่มพิจารณาแต่เฉพาะคนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน (endogamy) คนที่มีคุณสมบัติคล้ายกัน (homogamy) และคนที่มีบุคลิกที่ผู้เลือกต้องการ (personality needs) และสิ่งที่สำคัญในการตัดสินใจขั้นสุดท้ายคือความรัก หมายความว่า ผู้เลือกตกหลุมรักคนที่ตนต้องการและผู้นั้นก็รักตอบ ก็เป็นอันว่าขบวนการเลือกคู่สมรสได้สิ้นสุดลง (2 หน้า 102)

หลักเกณฑ์การเลือกคู่สมรส

มนุษย์จะเลือกคู่สมรสโดยพิจารณาจากคุณสมบัติต่าง ๆ หลาย ๆ ด้าน โดยอาจจะพิจารณาในสิ่งที่ตนเห็นว่าสำคัญมากที่สุด เรียงตามลำดับลงไป แต่ละคนจะเห็นความสำคัญของคุณสมบัติเหล่านั้นแตกต่างกัน แต่กล่าวโดยสรุปแล้วจะเห็นได้ว่าคุณสมบัติเหล่านั้นประกอบด้วย

1. รูปร่างหน้าตา โดยส่วนใหญ่เรามักจะพิจารณาคนที่เราจะชอบอยู่ที่รูปร่างหน้าตาก่อน เป็นอันดับแรก แต่ละคนก็มีทัศนคติต่าง ๆ กันไป บางคนชอบคนผิวขาว บางคนชอบคนผิวดำ บางคนชอบคนสูง บ้างชอบคนเตี้ย แต่รูปร่างหน้าตาก็มิใช่สิ่งสำคัญนักในการเลือก ยังจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบอื่น ๆ อีก

2. นิสัยใจคอ ชีวิตสมรสที่จะอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขนั้นจะต้องมีนิสัยตรงกัน บางคนคิดว่าการแต่งงานแล้วค่อยมาปรับตัวกันทีหลังก็ได้ ซึ่งเป็นการแก้ไขที่ยากมาก เปรียบเทียบกับไม้อ่อนคัตง่าย ไม่แก่คัตยาก แต่ถ้าเกิดความเห็นใจกันโดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เห็นว่าตนควรจะเปลี่ยนนิสัย เสีย เพื่อความสุขก็อาจทำได้

3. การศึกษาและระดับสติปัญญา การศึกษาทำให้บุคคลเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สิ่งเหล่านี้เป็นประโยชน์ในชีวิตมาก แต่การที่ได้รับการศึกษาสูงก็ได้หมายความว่า การล้มเหลวของชีวิตสมรสจะไม่เกิดขึ้น แต่จากชีวิตสมรสเป็นจำนวนมาก คนที่ได้รับการศึกษาดีประสบผลสำเร็จในชีวิตสมรสมากกว่าคนที่ได้รับการศึกษาน้อย การศึกษาทำให้คนแต่งงานช้า ทำให้มีอายุมาก เป็นผู้ใหญ่ มีความรอบคอบในชีวิตมากขึ้น ทำให้เป็นคนที่มีเหตุผล มีหลักเกณฑ์ต่อการเลือกคู่ครองได้ดีขึ้น และระหว่างการศึกษามีการคบเพื่อนต่างเพศมาก มีโอกาสได้ศึกษานิสัยใจคอเพื่อนต่างเพศ ทำให้การตัดสินใจในการเลือกคู่เหมาะสมยิ่งขึ้น ดังนั้นในปัจจุบันการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งในการตัดสินใจเลือกคู่ครอง

ในเรื่องการศึกษานั้น Burchinal ศึกษาพบว่า สำหรับคู่แต่งงานนั้นถ้าชายหญิง

ได้เรียนจบชั้นมัธยมทั้งคู่ชีวิตสมรสมีแนวโน้มที่จะมีความสุขมากกว่า แต่โดยทั่ว ๆ ไปคู่สมรสที่มีพื้นฐานการศึกษาไม่เท่ากัน แต่มีระดับสติปัญญาทัดเทียมกันก็สามารถใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขได้ นอกเสียว่าการศึกษาคจะเข้าไปกำหนดลักษณะอาชีพ การทำงาน และฐานะทางสังคมให้คนใดคนหนึ่งแตกต่างไปจากอีกคนหนึ่งอย่างมากเท่านั้น (8 หน้า 251)

4. ความสนใจและรสนิยม ผู้ที่สนใจสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเหมือนกันมักจะ เป็นเพื่อนกันได้เร็ว เช่น เกี่ยวกับการ เลือกคู่ถ้าทั้งสองฝ่ายต่างสนใจและมีรสนิยม เหมือนกันก็จะทำให้ อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข แต่ถ้าอีกฝ่ายสนใจคนละอย่างกันก็จะทำให้เกิดความแตกร้างได้ง่าย เช่น คนหนึ่งชอบออกสังคม อีกคนชอบ เก็บตัวอยู่บ้าน ลักษณะนี้นาน ๆ ครั้งอาจไม่มีเรื่องอะไร แต่ถ้านาน ๆ ไปหรือทำอะไรหลาย ๆ ครั้งอาจแยกทางกันได้

5. ความรักและความเข้าใจ เป็นสิ่งสำคัญในชีวิตการแต่งงานมาก เมื่อทั้งสองฝ่ายได้เรียนรู้ เข้าใจนิสัยใจคอ อารมณ์ ฯลฯ ของกันและกันแล้ว ความรักจะช่วยให้ทั้งสองฝ่ายมีความอดทนและพยายามปรับตัว เข้าหากันได้ เมื่อเกิดปัญหาหรือเกิดการขัดแย้งขึ้น ความรัก เปรียบ เสมือนเชือกที่ผูกมัดของสองอย่างไว้ด้วยกัน ควบคู่กันที่ยังมีความรักก็ยังอยู่ด้วยกันได้ แต่ถ้าสิ้นความรักลงอาจเกิดการแยกทางขึ้นได้เช่นกัน ความรักจึง เป็นสิ่งสำคัญที่จะขาดเสียไม่ได้

6. เพศสัมพันธ์ ความพอดีในทางเพศ ความรู้ในเรื่องเพศและอื่น ๆ เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การแต่งงานมีความสุขหรือไม่ ถ้าไม่เป็นที่พอใจของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแล้วทำให้เกิดความคับข้องใจและขาดความมั่นคงในชีวิตการแต่งงาน เรื่อง เพศสัมพันธ์นี้ในฝ่ายชายมักจะไม่ค่อยมีปัญหาเหมือนฝ่ายหญิง เพราะฝ่ายชายมีโอกาสระบายได้หลายทาง แต่ฝ่ายหญิงนั้น วัฒนธรรม ระเบียบสังคม ประเพณี ยัง เป็นเสมือนเครื่องบังคับอยู่ ถ้าต่างฝ่ายไม่มีความอดทนพออาจแยกทาง เดินกันได้ จากสถิติของคู่หย่าร้างกันในต่างประเทศมี เป็นจำนวนมากที่เกิดจากการมี เพศสัมพันธ์ที่ไม่ดี

7. ฐานะทางเศรษฐกิจ ความแตกต่างกันทางอาชีพ รายได้หรือเศรษฐกิจการเงินของกลุ่มชนนั้น ชายหนุ่มและหญิงสาวโดยทั่วไปมักคำนึงถึงน้อยมาก นอกเสียจากว่าจะแตกต่างกันมากเกินไปเท่านั้น ฐานะทางเศรษฐกิจ เริ่มมีบทบาทสำคัญนับตั้งแต่การแต่งงานได้เริ่มขึ้น เพราะถ้าชีวิตแต่งงานไม่ได้อยู่ด้วยความรักเพียงอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยปัจจัย 4 ครอบครัวยังอยู่ได้อย่างราบรื่นต้องอาศัยปัจจัยทั้ง 4 นี้ และสิ่งที่จะสนองความต้องการปัจจัยนี้ได้ก็คือฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี การถืออุดมคติที่ว่า "กักก้อน เกลือกินได้" นั้นดู เหมือนกับจะนำความผิดหวังมาสู่ชีวิตสมรสได้ง่าย โดยเฉพาะสภาพชีวิตในสังคมปัจจุบัน

8. ความพร้อมทางอารมณ์และสังคม กลุ่มสมรสบางคู่ไม่ยอมโต กล่าวคือคอยที่จะได้รับความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ ทำให้อีกฝ่ายสงสัยว่าจะมีความรับผิดชอบ เรื่องภายในบ้านได้อย่างไร ความพร้อมทางด้านอารมณ์และสังคมอาจดูได้จากสิ่งต่อไปนี้

- เข้าใจเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้องโดยใช้ความสามารถของตน
- ไม่ติดพ่อแม่หรือผู้ปกครอง
- ตัดสินใจด้วยตนเอง ทำผิดยอมรับผิด
- สนใจในเพศตรงข้าม
- ยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย
- ยอมรับกฎเกณฑ์ทางสังคม เช่น ศีลธรรม กฎ ระเบียบต่าง ๆ
- เข้าใจผู้อื่น เข้ากับผู้อื่นได้
- รู้จักใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์

9. สุขภาพทางกายและจิตใจ กลุ่มสมรสที่ดีจะต้องมีสุขภาพทางกายและจิตใจดี ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ ต้องเป็นผู้มีอารมณ์แจ่มใส สามารถปรับตัวเอง เข้ากับสังคมได้โดยไม่มีภาระขัดแย้งภายในใจ (3 หน้า 31)

10. พื้นฐานทางสังคม ได้แก่ เชื้อชาติ ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา คนทั่วไป

มักแต่งงานกับคนที่มีเชื้อชาติเดียวกัน มีขนบธรรมเนียมประเพณีเหมือนกัน จะปรับตัวได้ง่ายกว่าคู่สมรสที่แต่งงานต่างเชื้อชาติ ต่างวัฒนธรรมกัน ย่อมมีปัญหาการปรับตัวภายหลังการแต่งงานมาก ศาสนาก็เช่นกันย่อมมีการสอนที่แตกต่างกัน พิธีกรรมก็แตกต่างกัน มีความเชื่อที่ต่างกัน ถ้าคู่สมรสที่ต่างศาสนากันอาจปรับตัวได้ยาก มีผลกระทบกระเทือนต่อชีวิตสมรสได้เช่นกัน

Adams ได้ให้คำถาม 10 ข้อสำหรับถามตัวเองก่อนตกลงใจเลือกคู่ เพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลวในชีวิตสมรสดังนี้

- 1) ผู้นั้นจะนำเราให้ได้รับการยอมรับจากสังคมหรือไม่
- 2) ผู้นั้นจะให้ความมั่นคง ความปลอดภัยแก่เราหรือไม่
- 3) ผู้นั้นสามารถนำเราให้ก้าวหน้าได้หรือไม่
- 4) ผู้นั้นจะทำให้เราอับอาย เพราะการไม่คล้อยตามสังคมหรือไม่
- 5) ผู้นั้นจะรักเราจริงหรือไม่
- 6) ผู้นั้นจะให้ความสนใจกับงานของเราหรือไม่
- 7) ผู้นั้นมีความต้องการบุตร เหมือนกับเราหรือไม่
- 8) ผู้นั้นมีความพอใจในทางเพศ เช่นเดียวกับเราหรือไม่
- 9) ผู้นั้นพยายามที่จะให้ชีวิตสมรสประสบความสำเร็จหรือไม่
- 10) ผู้นั้นจะเป็นที่ปรึกษาปัญหาใด ๆ ได้หรือไม่

ถ้าท่านสามารถตอบรับคำถามทั้ง 10 ข้อดังกล่าวได้เป็นที่พอใจทุกข้อ ก็แสดงว่าผู้นั้นอาจเป็นคู่ครองที่เหมาะสมของท่าน (9 หน้า 430)

อย่างไรก็ตาม การที่จะยึดเอาเฉพาะคำถามทั้ง 10 ข้อนี้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจแต่เพียงอย่างเดียวก็อาจทำให้เกิดการผิดพลาดได้ ดังนั้นจึงควรพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ ประกอบด้วย

พิธีการแต่งงาน

พิธีการแต่งงานมีมานานแล้วตั้งแต่สมัยโบราณ แต่ละชาติแต่ละภาษาย่อมมีพิธีแตกต่างกัน เช่นชาวฮิบรู พวกนี้ก่อนจะเริ่มพิธีแต่งงาน เขาจะมีการหมั้นกันก่อน โดยผู้ชายต้องให้เงินผู้หญิง หลังจากนั้นก็กำหนดวันแต่งงานโดยเลือกเอาวันพุธหรือวันศุกร์ ผู้ประกอบการแต่งงานคือพ่อของคู่บ่าวสาว ทั้งนี้เพราะชาวฮิบรูถือว่าพิธีสมรสไม่เกี่ยวกับพิธีทางศาสนาแต่อย่างใด การแต่งงานจะต้องจัดให้เอิกเกริก อาจฉลองกันนานถึง 7 วัน มีดนตรีแก่คู่บ่าวสาวไปยังบ้านที่ทำพิธี หลังจากรับศีลรับพร เสร็จแล้ว เจ้าบ่าวต้องสวมแหวนทองให้กับเจ้าสาว

พิธีแต่งงานของชาวกรีก ไม่มีพิธีอะไรมากนัก เมื่อฝ่ายชายหญิงชอบพอกัน ฝ่ายชายจะเป็นฝ่ายพาหญิงคนรักมาไว้ที่บ้านของตัวเองในตอนกลางคืน และต้องทำที่ว่ามีอะไรเกิดขึ้นไม่ให้ใครรู้ เมื่อเวลาไปหลับนอนกับภรรยาตัวเองจะต้องหลบ ๆ ซ่อน ๆ เพราะมีฉันทน์พ่อแม่พี่น้องของตัวเองจะเป็นฝ่ายกีดกัน และต้องปฏิบัติ เช่นนั้นเป็นปี ๆ ถึงจะอยู่ด้วยกันได้อย่างอิสระ

ส่วนชาวโรมันมีพิธีทางศาสนา พิธีเริ่มด้วยเจ้าสาวซึ่งห้อมล้อมไปด้วยสาวบริสุทธ์เดินร้องเพลงไปยังบ้านเจ้าบ่าว เมื่อถึงบ้านเจ้าบ่าวแล้วก็มีคนมอบของขวัญแก่บ้านให้ ซึ่งก็แสดงว่าเป็นการมอบการเป็นแม่บ้านให้ (1 หน้า 171)

สำหรับประเพณีไทย เริ่มต้นด้วยการหมั้น ซึ่งหมายถึงการตัดสินใจเลือกคู่ครองเป็นการจัดการของฝ่ายบิดามารดาหรือผู้ปกครอง การหมั้นเป็นประเพณีที่ประกาศให้สังคมได้ทราบและได้รับรู้การกำหนดตัวโดยแน่นอนว่าชายและหญิงต่างเลือกซึ่งกันและกันแล้ว บุคคลอื่นจะมาเลือกหรือมาเกี่ยวพันทางคู่สาวไม่ได้ หลังจากเป็นคู่หมั้นกันพอสมควรแล้วถึงเวลาที่จะต้องแต่งงาน พิธีแต่งงานเริ่มจากการดูฤกษ์ยาม สังคมไทยนิยมแต่งงานในเดือนเลขคู่ ทั้งนี้โดยการถือเคล็ดว่าการแต่งงานหมายถึงการอยู่เป็นคู่คือสามีภรรยา จึงนิยมแต่งงานกันในเดือนสอง เดือนสี่ เดือนหก ไม่นิยมใช้เดือนแปดเพราะเป็นเดือนของการเข้าพรรษา และไม่

นิยมแต่งงานในเดือนสิบสอง เพราะ เป็นเดือนแห่งฤดูกาลผสมพันธุ์ของสุนัข หลังจากอุกฤษยามแล้วก็มีการสู้อตามประเพณี เรียกว่า ขันหมาก ฝ่ายหญิงจะเป็นฝ่าย เรียกร้องสินสอด ครั้นถึงวันพิธีจะมีการแห่ขบวนขันหมากจากบ้านเจ้าบ่าวไปสู่บ้านเจ้าสาว มีพิธีการรดน้ำสังข์ ซึ่งถือว่าเป็นตอนที่สำคัญที่สุดสำหรับพิธีแต่งงาน เพราะมีความเชื่อทางศาสนาพราหมณ์ว่าก่อนการทำพิธีใด ๆ ต้องมีพิธีส่นาน คือชำระร่างกายให้สะอาด บริสุทธิ์ ชำระมลทินเสียก่อน หลังจากเสร็จพิธีรดน้ำสังข์ก็มีการ เลี้ยงฉลองในหมู่เพื่อนบ้าน เครือญาติและสังข์ตัว เข้าหอ การสังข์ตัว เข้าหอ ก็จำเป็นต้องมีการอุกฤษยาม เพราะอุกฤษยามยัง เป็นความ เชื่อของคนไทยอยู่

ในปัจจุบันสังคมเจริญมากขึ้น ประเพณีเหล่านี้ไม่เคร่งครัดเหมือนสมัยก่อน การแต่งงานจึงมีพิธีต่างออกไปจากเดิมมาก บางคู่อาจ จดทะเบียนสมรสก็เพียงพอแล้ว การจดทะเบียนสมรส เป็นการผูกพันกันทางค่านกฎหมายเท่านั้น บางสังคมยังไม่ยอมรับการแต่งงานโดยไม่ผ่านพิธีเสียก่อน สำหรับคู่สมรสที่ค่อนข้างจะมีฐานะหน่อยนิยมการค้ำน้ำผึ้งพระจันทร์ ภายหลังพิธีการแต่งงาน เป็นการ เลียนแบบพิธีทางตะวันตก การค้ำน้ำผึ้งพระจันทร์ก็เป็นการเปิดโอกาสให้คู่สมรสได้อยู่ใกล้ชิดกันตามลำพัง โดยไม่มีการ เกี่ยวข้องกับผู้อื่น

สาเหตุที่จำเป็นต้องมีพิธีการแต่งงาน เพราะมนุษย์ เราอยู่ร่วมกัน เป็นหมู่ เป็นสังคม ย่อมต้องทำตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม ผู้ที่ผ่านพิธีแต่งงานย่อมมีความ เป็นอยู่ที่สังคมยอมรับ ต่างจากผู้ที่ไม่ผ่านพิธีการแต่งงานหรือที่เรียกว่า "วิวาห์เหาะ" ย่อมไม่ได้รับการยอมรับจากญาติพี่น้องและสังคม แต่ปัจจุบันมีแนวโน้มว่าหนุ่มสาวเห็นความสำคัญของพิธีแต่งงานน้อยลง เพราะคิดว่าการจดทะเบียนสมรส เพียงอย่างเดียวก็เป็นการ เพียงพอแล้ว

เพศสัมพันธ์

มนุษย์คือสัตว์ประ เภทหนึ่งซึ่ง เหมือนกับสัตว์โลกโดยทั่ว ๆ ไปคือ มีสอง เพศ ได้แก่ เพศหญิงและเพศชาย แต่มนุษย์ต่างกับสัตว์โลกตรงที่มนุษย์มีวัฒนธรรม ปกคิมมนุษย์อยู่ร่วมกัน เป็นกลุ่ม มีโครงสร้างและระเบียบของสังคม มีการพัฒนาสังคมและตนเองอยู่ตลอดเวลา และโดย

ธรรมชาติพบว่า ธรรมชาติได้พยายามที่จะสร้างความแตกต่างให้เกิดขึ้นอยู่เสมอ ดังเช่นสร้างมนุษย์เพศผู้ให้แตกต่างจากเพศเมีย ทั้งด้านองค์ประกอบทางสรีรวิทยา กายวิภาค ท่วงทีกริยาหน้าที่ความรับผิดชอบ ฯลฯ ลักษณะแตกต่างอันนี้จึงทำให้เกิดจุดเรียกร้องความสนใจของเพศตรงข้ามขึ้น เพื่อทดแทนในสิ่งที่ตนขาดหาย เลยทำให้เกิดความจำเป็นในการเกี้ยวพาราสีระหว่างเพศขึ้น และนี่คือจุดหนึ่งของที่มาของความสัมพันธ์ทางเพศ

ความหมายของเพศสัมพันธ์หรือความสัมพันธ์ระหว่างเพศ หมายถึงการที่ชายและหญิงมีปฏิสัมพันธ์กันหรือมาร่วมกันแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เพื่อแสดงถึงการชดเชยกันหรือเกี้ยวพาราสีระหว่างเพศ ความสัมพันธ์นี้ไม่จำเป็นต้องมีเป้าหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งการร่วมเพศเสมอไป การคบกันระหว่างเพื่อนต่างเพศไม่จำเป็นต้องจะทำเพื่อการแสดงความเป็นเจ้าของ แต่ถือว่าเป็นมารยาททางสังคมที่มนุษย์ต่างเพศจะพึงปฏิบัติด้วยดีต่อกัน

ความสำคัญที่จะต้องมีเพศสัมพันธ์

1. เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านจิตวิทยา กล่าวคือการมีความสัมพันธ์ระหว่างเพศช่วยให้บังเกิดความพึงพอใจ เพราะได้ชดเชยในสิ่งที่ตนขาด
2. เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านชีวภาพ กล่าวคือความสัมพันธ์ระหว่างเพศจะเป็นจุดเริ่มต้นของการนำไปสู่การขยายพันธุ์เพื่อรักษาเผ่าพันธุ์ของตนไว้
3. เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม กล่าวคือมนุษย์เป็นสัตว์สังคม ดังนั้นมนุษย์จึงต้องปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคมจึงจะมีชีวิตอยู่ด้วยความสุขและความสัมพันธ์ระหว่างเพศนี้เป็นเงื่อนไขอย่างหนึ่งที่ถูกกำหนดขึ้นโดยสังคม ดังนั้นสมาชิกของสังคมจำเป็นต้องยึดถือปฏิบัติตาม (1 หน้า 114)

ความเชื่อและทัศนคติที่ถูกต้องในเพศตรงข้าม

ประสบการณ์ ความรู้ ประเพณี วัฒนธรรม บรรทัดฐาน และค่านิยม มีผลต่อความเชื่อและทัศนคติของสมาชิกในสังคมเกือบทุกเรื่อง ความเชื่อและทัศนคติที่จะนำไปสู่การปฏิบัติคนระหว่างเพศก็เช่นเดียวกัน ได้ถูกกำหนดขึ้นโดยเงื่อนไขดังกล่าว ตัวอย่าง เช่นการได้เสียกันก่อนการสมรส บางสังคมว่า เป็นสิ่งที่ไม่เสียหายแต่กลับ เป็นผลดี ทั้งนี้ เพราะคู่สมรสได้มีโอกาส เลือกคู่ที่มีรสนิยมในเรื่อง เพศที่ไปด้วยกันได้ นอกจากนี้ยังถือว่าเป็น เรื่องธรรมดา เป็นการแสดงออกทางชีวภาพ แต่บางสังคมให้ความสำคัญกับความ เป็นพรหมจารีของหญิงสาวไว้สูงมาก การคบหาสมาคมระหว่าง เพื่อนต่าง เพศของผู้หญิงจึงถูกจำกัดขอบเขตว่าจะต้องลึกกว้างแค่ไหนขึ้นอยู่กับประเพณีให้ความสำคัญอย่างไร

การยอมรับการ เป็นผู้นำทางครอบครัวก็เช่นกัน สังคมไทยชายและหญิงได้สิทธิ์เท่าเทียมกัน การ เป็นผู้นำทาง เพศสัมพันธ์ฝ่ายชายจึงควร เป็นฝ่าย เริ่ม แต่สมัยปัจจุบันไม่ได้ยึดถือกับกฎเกณฑ์นี้มากนัก หญิงมีโอกาสที่จะ เป็นผู้นำทางด้านนี้ได้เช่นกัน และใน เวลาเดียวกันทั้งสองฝ่ายควรมีโอกาสแลกเปลี่ยนทัศนคติและควรศึกษา เรื่องนี้ด้วยกัน อัน เป็นแนวทางให้ชีวิตสมรสมีความสุขยิ่งขึ้น ความสุขทาง เพศเป็นส่วนหนึ่งซึ่งนำความพึงพอใจมาสู่คู่สมรส เป็นไขสัมพันธ์อันทรงพลังที่มีอานุภาพอย่างหนึ่ง โดยทั่วไปการสนองความต้องการทาง เพศของทั้งสองฝ่ายย่อมขึ้นอยู่กับสภาพความสมบูรณ์ของร่างกายและจิตใจด้วย (1 หน้า 115)

การศึกษาและการทำความเข้าใจในเพศหรือความรู้สึทางกามารมณ์และเรื่อง การสืบพันธุ์ของมนุษย์ เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งสำหรับการ เตรียมตัว เตรียมใจ เพื่อการแต่งงาน เพราะ เพศสัมพันธ์เป็นสิ่งที่จะขาดไม่ได้ในชีวิตสมรส เนื่องจากทุกคนมีความต้องการหลงเพศหรือกามารมณ์และต้องการได้รับการตอบสนองจากคู่สมรสเสมอ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าความสัมพันธ์ทาง เพศซึ่งทั้งสองฝ่ายพึงพอใจ เป็นทางหนึ่งที่สามารถช่วยให้ชีวิตสมบูรณ์แบบ มีความสุขได้อย่างแท้จริง

ในปัจจุบันยังมีคู่สมรส เป็นจำนวนมากที่มีปัญหาและอุปสรรคทาง เพศรส บางคนยังไม่เคยได้รับความสุขถึงขีดสุดยอด (climax หรือ orgasm) อย่างแท้จริง เลย อันเป็นผลให้ชีวิตสมรสลุ่ม ๆ ดอน ๆ อยู่ด้วยกันไม่ราบรื่น บางครั้งอารมณ์เสีย หงุดหงิด อាកารเหล่านี้มีสาเหตุมาจากความผิดหวังในเรื่อง เพศสัมพันธ์นั่นเอง คู่สมรสควรปรับตัวและสร้างทัศนคติเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์เสียใหม่ให้มีทัศนคติที่ดี ปรับปรุงแก้ไขตนเองและช่วยกันแก้ไขซึ่งกันและกัน เพื่อให้ชีวิตสมรสราบรื่นขึ้น (5 หน้า 101)

สาเหตุที่ทำให้เกิดการหย่าร้าง

ปัญหาการหย่าร้างเกิดขึ้นด้วยสาเหตุต่าง ๆ กันไปหลายสาเหตุดังต่อไปนี้

1. ค่านิยม ถ้าชายและหญิงมีค่านิยมแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรอบของแต่ละครอบครัว แต่ละฝ่าย เช่นฝ่ายชายถูกอบรมให้ตระหนักดี เหนียว ฝ่ายหญิงอบรมให้ทรูหรา ฟูฟ่า ในเบื้องต้นอาจมีปากเสียง เกี่ยวกับการใช้จ่ายภายในครอบครัว นาน ๆ ไปอาจนำไปสู่การขัดแย้งได้
2. ความเป็นตัวของตัวเอง ต่างฝ่ายต่างไม่ยอมก้มหัวให้แก่กัน ต่างถือดี ไม่ยอมอ่อนปวนซึ่งกันและกัน เข้าทำนอง "ขิงก็ราข่าก็แรง" เป็นข้อขัดแย้งอันหนึ่งซึ่งเกิดขึ้นได้เสมอ
3. การศึกษา ถ้าระดับการศึกษาต่างกันมากอาจประสบปัญหา เกี่ยวกับการเข้าสังคมของแต่ละฝ่าย ไม่สามารถปรับตัว เข้ากับการดำเนินชีวิตประจำวัน
4. ฐานะทางเศรษฐกิจ เกิดได้สองกรณีคือ ฐานะของสามีและภรรยาไม่ฐานะต่างกันมาก ๆ อาจเกิดการระแวงจากญาติพี่น้องว่าอีกฝ่ายหนึ่งแต่งงาน เพื่อมุ่งหวังสมบัติ อีกกรณีหนึ่งคือฐานะยากจนทั้งสองฝ่าย

5. อาชีพ ถ้าอาชีพทั้งสองฝ่ายต่างกันมากทั้งลักษณะงานที่ทำและ เวลา ทำให้ไม่มีโอกาสที่หาความสุขร่วมกัน

6. เพศสัมพันธ์ ถ้ามีทัศนคติในเรื่อง เพศสัมพันธ์ต่างกันหรือมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ดีต่อกัน เป็นสาเหตุให้เกิดปัญหา เรื่องคู่สาวรับได้

7. อบรมฯ ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดคิดอบรมฯ ทำให้ฐานะของครอบครัวไม่มั่นคง และนำไปสู่ความแตกร้างของครอบครัว

8. ปัญหาเกี่ยวกับญาติพี่น้อง เช่นปัญหาระหว่างแม่ผัวกับลูกสะใภ้ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีปัญหาต่าง ๆ อีกมากมาย ซึ่งสาเหตุใหญ่เกิดจากการที่ครอบครัวไม่มีความสุขนั่นเอง

สุดา ภิรมย์แก้ว (6) ได้ศึกษาสาเหตุของการหย่าร้างในกรุงเทพมหานครจากคู่มือสมรสจำนวน 195 คู่ในปี พ.ศ. 2522 พบว่าสาเหตุสืบอันดับแรกของการหย่าร้างมีดังนี้

- 1) ความเป็นคนเจ้าอารมณ์ของอีกฝ่ายหนึ่ง
- 2) การมีทัศนคติไม่ตรงกัน (เช่นการใช้เงิน การอบรมลูก)
- 3) คู่สมรสปฏิบัติคนต่างจากที่คาดหวังไว้
- 4) ขาดความสนใจซึ่งกันและกัน
- 5) ปัญหาการเงิน
- 6) การทะเลาะขู่ขี้
- 7) การทอดทิ้ง
- 8) ปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศ
- 9) ไม่รับฟังความคิดเห็น
- 10) ไม่เห็นใจช่วยเหลือกัน เมื่ออีกฝ่ายหนึ่งตกอยู่ในความลำบาก

Koenig (12 หน้า 146) ได้กล่าวถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่คาดหึ่งถึงการหย่าร้างไว้

6 ประการคือ

- 1) ความแตกต่างกันทางด้านวัฒนธรรม
- 2) ความไม่สามารถสนองความต้องการทางเพศ
- 3) การมีปากมีเสียงทางการเงิน
- 4) ความแตกต่างกันทางด้านอารมณ์
- 5) ความรู้สึกขัดเคือง คอยจับผิด และความรู้สึกไม่ปลอดภัย
- 6) ความตึงเครียดภายใน ไม่ยอมควบคุมความรู้สึกภายนอก เป็นสิ่งสำคัญ ทำให้เกิดการแตกแยก การทอดทิ้ง และการหย่าในที่สุด

ผลเสียของการหย่าร้าง

การหย่าร้างมีผลเสียหลายประการดังนี้

1. การหย่าร้างย่อมนำความผิดหวังและเสียใจมาสู่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรืออาจทั้งสองฝ่าย
2. ทั้งสองฝ่ายย่อมได้รับการวิพากษ์วิจารณ์หรือตกเป็นเป้าหมายของการขูขบนิทาในสังคม เป็นเหตุให้ชื่อเสียงและเกียรติคุณของเขาต้องมัวหมอง
3. บุคลิกลักษณะทั้งสองฝ่ายอาจเลวลง เพราะความเศร้าหมองและความทุกข์ทรมานใจ
4. ผู้หญิงที่หย่าขาดจากการสมรสได้รับความยากลำบาก เพราะต้องค้นรณแสวงหาเลี้ยงชีพหรือบุตรที่อยู่ด้วย
5. ความสัมพันธ์ระหว่างญาติพี่น้องของทั้งสองฝ่ายย่อมหมอง เหม็น จะมองคูหน้า

หรือวางตัวไม่ค่อยสนิทสนม เหมือนก่อน

6. นำมาซึ่งปัญหาสังคมหลายประการ เช่น ปัญหาโสเภณี ปัญหา เด็ก เหลือขอ และกระทบทกระเทือนต่อศีลธรรมอันดีงาม

การสมรส เป็นสิ่งที่มีคุณค่าและมีส่วนช่วยจรรโลงศิลป ศีลธรรมจรรยา เศรษฐกิจ และสังคม จากการทำสำมะโนครัวในสหรัฐอเมริกาปรากฏว่า ผู้ชายที่ทำการสมรสแล้ว ประกอบอาชญากรรมน้อยกว่าชายโสด และจำนวนบุคคลที่ทำการสมรสแล้วมีความวิกลจริตน้อยกว่าคนโสด สถานะทางเศรษฐกิจของบุคคลที่ทำการสมรสแล้วมักดีกว่าคนโสดที่อยู่ในระดับเดียวกัน ศาสตราจารย์ลุยส์ เลย์ ได้กล่าวไว้ว่า "การสมรสเป็นหลักประกันที่ดียิ่งของโลกในการป้องกันอาชญากรรม ความวิกลจริต ความยากจน และความมีอายุสูงของมนุษย์" (7 หน้า 159).

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แบ่งการพิจารณาออกเป็น 3 ตอนคือ 1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง 2) การสำรวจทัศนคติเกี่ยวกับการแต่งงาน และ 3) การแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและคณะ

ตารางที่ 1 แสดงกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและคณะ

ลำดับที่	คณะ	เพศชาย	เพศหญิง	รวม	ร้อยละ
1	เกษตร	14	8	22	11.58
2	ประมง	6	3	9	4.74
3	วนศาสตร์	13	3	16	8.42
4	วิทยาศาสตร์	10	13	23	12.10
5	วิศวกรรมศาสตร์	24	3	27	14.21
6	เศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ	25	8	33	17.37
7	ศึกษาศาสตร์	15	8	23	12.10
8	สังคมศาสตร์	7	9	16	8.42
9	สัตวแพทยศาสตร์	7	2	9	4.74
10	อุตสาหกรรมเกษตร	1	5	6	3.16
11	มนุษยศาสตร์	1	5	6	3.16
รวม		123	67	180	
ร้อยละ		64.74	35.26	100	

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่าในจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 190 คน เป็นเพศชาย 123 คน เพศหญิง 67 คน เป็นนิตินคณะ เศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจมากที่สุดถึงร้อยละ 17.37 นิตินคณะอุตสาหกรรมเกษตรและคณะมนุษยศาสตร์น้อยที่สุดคือร้อยละ 3.16

2. อายุเฉลี่ยของนิตินกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 แสดงอายุเฉลี่ยของนิติน

นิติน	จำนวน (คน)	อายุเฉลี่ย (ปี)
ชาย	123	21.6
หญิง	67	20.9
รวม	190	21.4

จากตารางที่ 2 แสดงว่านิตินชาย 123 คนมีอายุเฉลี่ย 21.6 ปี และนิตินหญิง 67 คน มีอายุเฉลี่ย 20.9 ปี และเมื่อรวมนิตินทั้งหมด 190 คน จะมีอายุเฉลี่ย 21.4 ปี

3. ชั้นการศึกษาของนิตินกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3 แสดงชั้นการศึกษาของนิติน

ชั้นการศึกษา	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม	ร้อยละ
ปีที่ 1	11	5	16	8.42
ปีที่ 2	24	12	36	18.95
ปีที่ 3	33	17	50	26.32
ปีที่ 4	59	29	88	46.31
รวม	123	67	190	100

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตชั้นปีที่ 4 มากที่สุด สำหรับชั้นปีที่ 3 ปีที่ 2 และปีที่ 1 มีจำนวนรองลงมาตามลำดับ

4. แหล่งความรู้ที่นิสิตได้รับ เกี่ยวกับการแต่งงาน

ตารางที่ 4 แสดงแหล่งความรู้ที่นิสิตได้รับ เกี่ยวกับการแต่งงาน

แหล่งความรู้	นิสิตชาย (คน)	นิสิตหญิง (คน)	รวม	ร้อยละ
จากการศึกษาในห้องเรียน	47	32	79	17.83
จากการศึกษาจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร	96	50	146	32.96
จากการศึกษาจากวิทยุ โทรทัศน์	59	24	83	18.74
จากการเล่าสู่ของเพื่อน ๆ	74	34	108	24.37
อื่น ๆ	15	12	27	6.00
รวม	291	152	443	100

จากตารางที่ 4 แสดงแหล่งความรู้ที่นิสิตได้รับ เกี่ยวกับการแต่งงาน ปรากฏว่านิสิตได้รับความรู้เกี่ยวกับการแต่งงานจากนิตยสาร-หนังสือพิมพ์มากที่สุด รองลงมาได้แก่การเล่าสู่ของเพื่อน ๆ จากวิทยุ-โทรทัศน์ และจากการศึกษาในห้องเรียน จะเห็นได้ว่าปัจจุบันนิตยสารและหนังสือพิมพ์มีบทบาทต่อการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้อยู่มาก ซึ่งในบางครั้งบทความเหล่านั้นอาจเป็นเพียงข้อคิดเห็นหรือประสบการณ์ของผู้เขียน การเสนอบทความเหล่านั้นอาจสร้างทัศนคติที่ไม่ดีพอ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรจะได้สอนเรื่องเหล่านี้ภายในห้องเรียนให้มาก เพราะการสอนในห้องเรียนนิสิตย่อมได้ความรู้ที่ถูกต้องมากกว่า

สำหรับแหล่งความรู้อื่น ๆ ที่นิสิตได้รับได้แก่ จากประสบการณ์ของตัวเอง จากการศึกษาจากคนในแวดล้อม จากบิดามารดา ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งความรู้ที่ไม่สำคัญมากนัก

ตอนที่ 2 การสำรวจทัศนคติเกี่ยวกับการแต่งงาน

1. การเลือกคู่ครอง ส่วนที่เป็นคำถามที่เกี่ยวกับทัศนคติในการเลือกคู่ครอง ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติที่เกี่ยวกับการเลือกคู่ครองไว้ 10 ข้อ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้เลือกคุณสมบัติที่ตนเองเห็นว่าสำคัญมากที่สุดจนถึงสำคัญน้อยที่สุด เรียงตามลำดับไปจากอันดับที่ 1 จนถึงอันดับที่ 10 จากแบบสอบถามทั้งหมด 190 ข้อ ได้รับคำตอบเกี่ยวกับการเลือกคู่ครองนี้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 183 ชุด แบ่งเป็นของนิสิตชาย 117 ชุด ของนิสิตหญิง 66 ชุด ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 5, 6 และ 7

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนนิสิตชายและหญิงที่เลือกคุณสมบัติของคู่ครองที่สำคัญในอันดับแรก

ลำดับที่	คุณสมบัติในการเลือกคู่ครอง	จำนวนผู้เลือก		
		ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม
1	รูปร่างหน้าตา	18	1	19
2	นิสัยใจคอ	19	22	41
3	การศึกษาและระดับสติปัญญา	14	4	18
4	ความสนใจ รสนิยม	2	2	5
5	ความรักและความเข้าใจ	53	35	88
6	เรื่องเพศสัมพันธ์	1	-	1
7	ฐานะทางเศรษฐกิจ	1	-	1
8	ความพร้อมทางด้านอารมณ์และสังคม	1	-	1
9	สุขภาพทางกายและจิตใจ	5	1	6
10	พื้นฐานทางสังคม	3	1	4
รวม		117	66	183

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่านิสิตชายและหญิงส่วนมากมีทัศนคติที่ตรงกันคือต่างก็เลือกพิจารณาปัจจัยความรักและความเข้าใจ ส่วนจำนวนที่เลือกรองลงมาคือนิสัยใจคอ

รูปร่างหน้าตา การศึกษาและระดับสติปัญญา สุขภาพทางกายและจิตใจ ความสนใจ รสนิยม
พื้นฐานทางสังคม ฯลฯ

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนนิสิตชายและหญิงที่เลือกคุณสมบัติ เกี่ยวกับการ เลือกคู่ครองในอันดับ
สุดท้าย

ลำดับที่	คุณสมบัติในการ เลือกคู่ครอง	จำนวนผู้เลือก		
		ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม
1	รูปร่างหน้าตา	2	6	8
2	นิสัยใจคอ	2	-	2
3	การศึกษาและระดับสติปัญญา	-	1	-
4	ความสนใจ รสนิยม	3	-	3
5	ความรักและความเข้าใจ	2	-	2
6	เรื่อง เพศสัมพันธ์	31	33	64
7	ฐานะทางเศรษฐกิจ	24	3	27
8	ความพร้อมทางด้านอารมณ์และสังคม	7	1	8
9	สุขภาพทางกายและจิตใจ	4	2	6
10	พื้นฐานทางสังคม (เชื้อชาติ วัฒนธรรม ฯลฯ)	42	20	62
รวม		117	66	183

จากตารางที่ 6 นิสิตชายและหญิงส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของเรื่องเพศสัมพันธ์
และพื้นฐานทางสังคมนั้นมีความจำเป็นน้อยมากในการ เลือกคู่ครอง โดยที่นิสิตชายส่วนใหญ่
เลือกพื้นฐานทางสังคมเป็นอันดับสุดท้าย และนิสิตหญิงเลือกเรื่อง เพศสัมพันธ์เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 7 แสดงคะแนนรวมของนิสิตชายและนิสิตหญิง เกี่ยวกับคุณสมบัติในการเลือกคู่ครอง

ลำดับที่	คุณสมบัติในการเลือกคู่ครอง	จำนวนคะแนน		
		ชาย	หญิง	รวม
1	รูปร่างหน้าตา	812	300	1,112
2	นิสัยใจคอ	928	596	1,524
3	การศึกษาและระดับสติปัญญา	838	480	1,318
4	ความสนใจ รสนิยม	587	394	981
5	ความรักและความเข้าใจ	1,026	600	1,626
6	เพศสัมพันธ์	365	155	520
7	ฐานะทางเศรษฐกิจ	490	297	787
8	ความพร้อมทางด้านอารมณ์และสังคม	436	301	737
9	สุขภาพทางกายและจิตใจ	540	341	881
10	พื้นฐานทางสังคม	363	213	576

ตารางที่ 8 แสดงการ เปรียบ เทียบลำดับความสำคัญในการ เลือกคุณสมบัติของการ เลือก
คู่ครองของนิสิตชายและนิสิตหญิง

ลำดับที่	ชาย	หญิง
1	ความรักและความ เข้าใจ	ความรักและความ เข้าใจ
2	นิสัยใจคอ	นิสัยใจคอ
3	การศึกษาและระดับสติปัญญา	การศึกษาและระดับสติปัญญา
4	รูปร่างหน้าตา	ความสนใจและรสนิยม
5	ความสนใจและรสนิยม	สุขภาพทางกายและจิตใจ
6	สุขภาพทางกายและจิตใจ	รูปร่างหน้าตา
7	ฐานะทาง เศรษฐกิจ	ความพร้อมทางด้านอารมณ์และสังคม
8	ความพร้อมทางด้านอารมณ์และสังคม	ฐานะทาง เศรษฐกิจ
9	เรื่อง เพศสัมพันธ์	พื้นฐานทางสังคม
10	พื้นฐานทางสังคม	เรื่อง เพศสัมพันธ์

จากตารางที่ 7 และ 8 เมื่อ เปรียบ เทียบคะแนนรวมของนิสิตชายและนิสิตหญิง แล้วนำมาจัดอันดับความสำคัญของคุณสมบัติของคู่ครอง ปรากฏว่านิสิตชายและนิสิตหญิง เห็น ความสำคัญในอันดับที่ 1-3 เหมือนกันคือ ต่างยอมรับว่าถ้า เลือกคู่ครองแล้วจะต้องพิจารณา ความรักและความ เข้าใจ เป็นอันดับแรก และตามด้วยนิสัยใจคอ การศึกษาและระดับสติปัญญา ส่วนตั้งแต่อันดับที่ 4-10 นั้น ทั้งนิสิตชายและหญิงมีความคิด เห็นต่างกัน โดยนิสิตชายเลือก พิจารณารูปร่างหน้าตา ความสนใจและรสนิยม สุขภาพทางกายและจิตใจ ฐานะทาง เศรษฐกิจ ความพร้อมทางด้านอารมณ์และสังคม เรื่อง เพศสัมพันธ์ พื้นฐานทางสังคม สำคัญเรียงตาม ลำดับ และนิสิตหญิง เลือกความสนใจและรสนิยม สุขภาพทางกายและจิตใจ รูปร่างหน้าตา ความพร้อมทางด้านอารมณ์และสังคม ฐานะทาง เศรษฐกิจ พื้นฐานทางสังคม และเรื่อง เพศสัมพันธ์ เป็นอันดับสุดท้าย

2. อายุที่เหมาะสมสำหรับการแต่งงาน อายุที่เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งของคู่ครอง ทั้งนี้เพราะว่าการแต่งงานเมื่ออายุน้อยไม่ดีเพราะยังมีวุฒิภาวะทางด้านอารมณ์ไม่เจริญพอ ขาดการรับผิดชอบที่ดี การแต่งงานเมื่ออายุมากไปก็มีส่วนเสียอยู่บ้าง เช่นมีลูกช้าเกินไป และการแต่งงานที่คู่สมรมีอายุต่างกันมาก ๆ ก็ปรับตัวเข้ากันได้ยาก อายุจึงเป็นความพร้อมอย่างหนึ่งเช่นกัน สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ได้คำนวณว่า มัชยฐานและส่วนเบี่ยงเบนควอดรอลของอายุที่เหมาะสมสำหรับการแต่งงานของนิสิตชายและนิสิตหญิงได้ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงค่ามัชยฐานและส่วนเบี่ยงเบนควอดรอลของอายุที่เหมาะสมสำหรับการแต่งงาน

เพศ	อายุที่เหมาะสม (ปี)	ส่วนเบี่ยงเบนควอดรอล (ปี)
ชาย	20.70	2.50
หญิง	25.95	1.78

จากตารางที่ 9 แสดงความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับอายุเฉลี่ยที่เหมาะสมสำหรับการแต่งงานของผู้ชายคือ 20.7 ปี โดยมีส่วนเบี่ยงเบนควอดรอลเท่ากับ 2.5 ปี และอายุที่เหมาะสมสำหรับผู้หญิงคือ 25.95 ปี โดยมีส่วนเบี่ยงเบนควอดรอลเท่ากับ 1.78 ปี นิสิตส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของอายุที่จะแต่งงาน เพราะการแต่งงานในช่วงอายุดังกล่าวทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างมีวุฒิภาวะทางอารมณ์สูงพอสมควรและเรียนจบแล้ว สามารถประกอบอาชีพสร้างหลักฐานก่อนประมาณ 3-8 ปี

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับพิธีแต่งงาน หลังจากได้เลือกคู่สมรสเป็นที่พอใจแล้ว
 กลุ่มสาวก็เข้าสู่พิธีแต่งงาน ในพิธีแต่งงานประกอบด้วยขั้นตอนหลายอย่าง ซึ่งจากการวิจัยใน
 ครั้งนี้ความคิดเห็นของนิสิตชายและนิสิตหญิงที่มีต่อพิธีแต่งงานมีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของนิสิตชายและนิสิตหญิงที่มี
 ต่อพิธีแต่งงาน

เพศ	ค่าเฉลี่ยทัศนคติ	ส่วน เบี่ยงเบน เฉลี่ย
ชาย	3.095	1.198
หญิง	3.32	1.15
รวม	3.176	1.186
	Z = .12 ^{NS}	

จากตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตชายคือ 3.095 ของนิสิตหญิงคือ
 3.32 แสดงว่าทั้งสองมีทัศนคติต่อพิธีแต่งงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่นิสิตหญิงมีทัศนคติที่ดี
 กว่านิสิตชาย และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าทัศนคติของนิสิตชายและนิสิตหญิงปรากฏว่า
 ไม่มีความแตกต่างกัน และค่าเฉลี่ยทัศนคติรวมทั้งสอง เพศก็อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วน
 เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.186

จากการพิจารณาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยทัศนคติและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของ
 นิสิตชายและนิสิตหญิงเกี่ยวกับพิธีแต่งงาน จำแนกตามรายการคำถามแต่ละข้อ (ข้อที่ 1 ถึง
 12) ได้ผลดังนี้

- 3.1 ทักษะเกี่ยวกับการหมั่นก่อนการแต่งงาน
 นิสิตชาย มีทักษะที่ค่อนข้างต่ำคือไม่เห็นด้วยกับการหมั่นก่อนการแต่งงาน
 นิสิตหญิง มีทักษะปานกลาง
 เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยทักษะของทั้งสอง เพศแล้วปรากฏว่าค่าเฉลี่ยทักษะของทั้งสอง เพศไม่แตกต่างกัน
- 3.2 ทักษะเกี่ยวกับฤกษ์ยามในวันแต่งงาน
 นิสิตชาย มีทักษะปานกลาง
 นิสิตหญิง มีทักษะปานกลางค่อนข้างสูง คือค่อนข้างจะเห็นด้วยว่าควรจะหาฤกษ์ยามในวันแต่งงาน
 และค่าเฉลี่ยทักษะของทั้งสอง เพศเมื่อทดสอบแล้วไม่มีความแตกต่างกัน
- 3.3 ทักษะเกี่ยวกับการสู้อตามประเพณี
 นิสิตชาย มีทักษะที่ดีต่อการสู้อตามประเพณี
 นิสิตหญิง มีทักษะที่ดีต่อการสู้อตามประเพณี โดยมีค่าทักษะที่สูงกว่าชายเล็กน้อย
 และค่าเฉลี่ยทักษะของทั้งสอง เพศเมื่อทดสอบแล้วไม่มีความแตกต่างกัน
- 3.4 ทักษะเกี่ยวกับเงินสวดในการแต่งงาน
 นิสิตชาย มีทักษะปานกลางค่อนข้างต่ำ
 นิสิตหญิง มีทักษะปานกลาง
 เมื่อทดสอบแล้วค่าเฉลี่ยทักษะของทั้งสอง เพศไม่แตกต่างกัน
- 3.5 ทักษะต่อการรณน้ำสังข์ในพิธีแต่งงาน
 นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทักษะปานกลาง
 ค่าเฉลี่ยทักษะของทั้งสอง เพศไม่แตกต่างกัน
- 3.6 ทักษะเกี่ยวกับการจดทะเบียนสมรสโดยไม่ต้องมีพิธีแต่งงาน
 นิสิตชาย มีทักษะปานกลางค่อนข้างต่ำ
 นิสิตหญิง มีทักษะที่ค่อนข้างต่ำคือไม่เห็นด้วยกับการจดทะเบียนสมรสแค่เพียงอย่างเดียวโดยไม่ผ่านพิธีแต่งงาน
 ค่าเฉลี่ยทักษะของทั้งสอง เพศเมื่อทดสอบแล้วไม่แตกต่างกัน

- 3.7 ทศนคติ เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันโดยไม่ต้องมีพิธีแต่งงาน
 นิสิตชาย มีทศนคติปานกลาง
 นิสิตหญิง มีทศนคติปานกลางสูงกว่าชายเล็กน้อยคือ ไม่ค่อยจะเห็นด้วยกับการที่จะอยู่ร่วมกันโดยไม่ต้องผ่านพิธีแต่งงาน
- 3.8 ทศนคติ เกี่ยวกับการ เลี้ยงฉลองภายหลังพิธีแต่งงาน
 นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทศนคติปานกลางค่อนข้างต่ำคือ ไม่ค่อยจะเห็นด้วยกับการ เลี้ยงฉลองภายหลังพิธีแต่งงาน
 และ เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยทศนคติของทั้งสอง เพศแล้วปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน
- 3.9 ทศนคติ เกี่ยวกับการฮันนีมูนภายหลังการแต่งงาน
 นิสิตชาย มีทศนคติปานกลางค่อนข้างสูง
 นิสิตหญิง มีทศนคติค่อนข้างสูงคือ เห็นด้วยกับการฮันนีมูนภายหลังการแต่งงาน
 เมื่อทดสอบแล้วค่าเฉลี่ยทศนคติของทั้งสอง เพศปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน
- 3.10 ทศนคติ เกี่ยวกับการอุทิศสิ่งตัวเข้าหอ
 นิสิตชาย มีทศนคติปานกลางค่อนข้างต่ำ
 นิสิตหญิง มีทศนคติปานกลางคือไม่ค่อยจะเห็นด้วยกับการมีอุทิศสิ่งตัวเข้าหอ
 เมื่อทดสอบแล้วปรากฏว่าค่าเฉลี่ยทศนคติของทั้งสอง เพศไม่แตกต่างกัน
- 3.11 ทศนคติ เกี่ยวกับพิธีทางศาสนา เข้ามา เกี่ยวข้องกับพิธีแต่งงาน
 นิสิตชาย มีทศนคติปานกลางค่อนข้างสูง คือค่อนข้างจะเห็นด้วยกับการมีพิธีทางศาสนา เข้ามา เกี่ยวข้องกับพิธีแต่งงาน
 นิสิตหญิง มีทศนคติที่ดีคือการที่จะมีพิธีทางศาสนา เข้ามา เกี่ยวข้อง ในการแต่งงาน
 และ เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยทศนคติของทั้งสอง เพศแล้วปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน
- 3.12 ทศนคติ เกี่ยวกับการรับรู้ของญาติผู้ใหญ่ในการแต่งงาน
 นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทศนคติที่ดีคือต่างยอมรับว่าจำเป็นจะต้องให้ญาติผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายรับรู้ในการแต่งงาน และเมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยทศนคติของทั้งสอง เพศแล้วปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน

4. ทศนคติของนิสิตเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ความสำคัญของเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งในการแต่งงาน ถ้าทศนคติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของทั้งสองฝ่ายตรงกัน ชีวิตการแต่งงานก็จะราบรื่น จากการวิจัยครั้งนี้ปรากฏผลในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยทศนคติและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของนิสิตชายและนิสิตหญิง
เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

เพศ	ค่าเฉลี่ยทศนคติ	ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน
ชาย	3.97	0.84
หญิง	3.88	0.91
รวม	3.92	0.88
	Z = .092	

จากตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยทศนคติของนิสิตชายคือ 3.97 และค่าเฉลี่ยของนิสิตหญิงคือ 3.88 แสดงว่าทั้งสองเพศมีทศนคติอยู่ในระดับดี นั่นคือทั้งสองเห็นด้วยกับความสำคัญของเพศสัมพันธ์ โดยที่นิสิตชายมีทศนคติที่ดีกว่านิสิตหญิงเล็กน้อย และจากการทดสอบค่าเฉลี่ยทศนคติปรากฏว่านิสิตชายและนิสิตหญิงมีทศนคติที่ไม่แตกต่างกัน ค่าเฉลี่ยทศนคติรวมทั้งสองเพศเท่ากับ 3.92 คืออยู่ในระดับดี โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.88

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยทศนคติและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของนิสิตชายและนิสิตหญิงเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ จำแนกตามรายการคำถามแต่ละข้อ (ตั้งแต่ข้อที่ 13 ถึง 40) ได้ผลดังนี้

- 4.1 ทักษะเกี่ยวกับการถูกเนื้อต้องตัวของชายหญิงที่เป็นคู่รักกัน
 นิสิตชาย มีทัศนคติที่ค่อนข้างต่ำ คือเห็นด้วยว่าการถูกเนื้อต้องตัว เป็นเรื่องธรรมดา
 นิสิตหญิง มีทัศนคติปานกลางแต่ค่อนข้างจะไม่เห็นด้วยกับการถูกเนื้อต้องตัวว่าเป็นเรื่องธรรมดา
 เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยทัศนคติของทั้งสอง เพศปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน
- 4.2 ทักษะเกี่ยวกับการคบหาเพื่อนต่างเพศภายในขอบเขต
 นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติที่ดีมาก คือต่างก็ยอมรับว่าการคบหาเพื่อนต่างเพศภายในขอบเขตนั้น เป็นเรื่องธรรมดา
- 4.3 ทักษะเกี่ยวกับ เหตุผลที่คนต้องแต่งงานเพราะต้องการมีเพศสัมพันธ์
 นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติปานกลางต่อเหตุผลที่ว่า การที่เราต้องแต่งงานกัน เพราะต้องการมีเพศสัมพันธ์
- 4.4 ทักษะเกี่ยวกับการทดลองมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน
 นิสิตชาย มีทัศนคติที่ดี กล่าวคือไม่เห็นด้วยกับการทดลองมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน
 นิสิตหญิง มีทัศนคติที่ดี เช่นเดียวกันคือไม่เห็นด้วยกับการทดลองมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน
 แสดงว่านิสิตทั้งสอง เพศยังสนับสนุนวัฒนธรรมและประเพณีไทยแต่ดั้งเดิม โดยเห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์ควรจะทำเมื่อได้แต่งงานอย่างถูกต้องเสียก่อน
- 4.5 ทักษะเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศ
 นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติที่ดีคือต่างยอมรับว่าคุณสมรรถนะจะมีความรู้เรื่องเพศเป็นอย่างดี
- 4.6 ทักษะเกี่ยวกับความต้องการมีเพศสัมพันธ์
 นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติที่ดีคือต่างยอมรับว่าการมีเพศสัมพันธ์นั้นควร จะมีความต้องการทั้งสองฝ่าย

- 4.7 ทักษะเกี่ยวกับความสำคัญของ เพศสัมพันธ์ในชีวิตแต่งงาน
 นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติที่ตีความต่างยอมรับว่า เพศสัมพันธ์จำเป็นและมีความสำคัญต่อชีวิตการแต่งงาน
- 4.8 ทักษะเกี่ยวกับการมี เพศสัมพันธ์เมื่อต้องการมีบุตร
 นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติที่ตีความต่างยอมรับว่าการมี เพศสัมพันธ์ไม่จำเป็นต่อกระทำเฉพาะ เมื่อต้องการมีบุตร เท่านั้น
- 4.9 ทักษะเกี่ยวกับการศึกษา เพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน
 นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติที่ตีความต่างยอมรับว่าควรจะศึกษาทัศนคติในเรื่อง เพศสัมพันธ์ซึ่งกันและกันก่อนการแต่งงาน
- 4.10 ทักษะเกี่ยวกับการ เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในเรื่อง เพศสัมพันธ์
 นิสิตชายและนิสิตหญิงต่างมีทัศนคติที่ตีความต่างยอมรับว่าควรจะมีการ เปิดโอกาสให้แต่ละฝ่ายได้แสดงความคิดเห็น เรื่อง เพศสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน
- 4.11 ทักษะเกี่ยวกับความล้มเหลวในชีวิตสมรสอันเนื่องมาจาก เพศสัมพันธ์
 นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติที่ตีความต่างยอมรับว่าสาเหตุหนึ่งของความล้มเหลวในชีวิตสมรสคือการมี เพศสัมพันธ์ที่ไม่ดี
- 4.12 ทักษะเกี่ยวกับความรู้ เรื่อง เพศสัมพันธ์มีผลทำให้ชีวิตแต่งงานดีขึ้น
 นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติที่ตีความต่างยอมรับว่าถ้ามีความรู้ เรื่อง เพศสัมพันธ์ เป็นอย่างดีแล้วจะช่วยให้ชีวิตการ แต่งงานดีขึ้น
- 4.13 ทักษะเกี่ยวกับ เรื่องการยอมรับกับความรู้สึกทางเพศ
 นิสิตชายและ นิสิตหญิงมีทัศนคติที่ตีความต่างยอมรับว่าความรู้สึกทาง เพศและการยอมรับของคนเรานั้น เป็น เรื่องธรรมชาติไม่น่ารังเกียจ
- 4.14 ทักษะเกี่ยวกับการมี เพศสัมพันธ์กับผู้อื่นภายหลังการแต่งงาน
 นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติที่ตีความต่างยอมรับว่าไม่ควรจะมี เพศสัมพันธ์กับผู้อื่นที่ไม่ใช่สามีภรรยา กัน โดยที่นิสิตหญิงมีทัศนคติที่ตกว่านิสิตชาย เล็กน้อย และ เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยทัศนคติของทั้งสอง เพศแล้วปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน

- 4.15 ทศนคติ เกี่ยวกับกามารมณ์ เป็น เรื่องน่ารัง เกียจ
 นิลิตชายและนิลิตหญิงมีทศนคติที่ดี กล่าวคือต่างยอมรับว่ากามารมณ์เป็น
 เรื่องธรรมดาที่เกิดขึ้นกับบุคคลทุกคน ไม่น่ารัง เกียจ
- 4.16 ทศนคติ เกี่ยวกับผู้หญิงไม่ควร เป็นผู้เริ่มต้นเกี่ยวกับ เพศสัมพันธ์
 นิลิตชายและนิลิตหญิงมีทศนคติที่ดีคือไม่ เห็นด้วยกับการที่ผู้หญิงไม่ควร เป็นผู้
 เริ่มต้นใน เรื่อง เพศสัมพันธ์ โดยมีนิลิตชายมีทศนคติที่ดีกว่านิลิตหญิง เล็กน้อย
 แต่ เมื่อทดสอบค่า เฉลี่ยทศนคติของทั้งสอง เพศแล้วปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน
- 4.17 ทศนคติ เกี่ยวกับการ เล่าโลมมีส่วนช่วยให้ เพศสัมพันธ์ดีขึ้น
 นิลิตชายและนิลิตหญิงมีทศนคติที่ดีคือต่างยอมรับว่าการ เล่าโลมช่วยให้การมี
 เพศสัมพันธ์ดีขึ้น โดยนิลิตชายมีทศนคติที่ดีกว่านิลิตหญิง เล็กน้อย
 แต่ เมื่อทดสอบค่า เฉลี่ยทศนคติของทั้งสอง เพศแล้วปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน
- 4.18 ทศนคติ เกี่ยวกับการอ่านหนังสือ เพศสัมพันธ์
 นิลิตชายและนิลิตหญิงมีทศนคติที่ดีคือต่างยอมรับว่าการอ่านหนังสือ เกี่ยวกับ
 เพศสัมพันธ์เป็นเรื่องธรรมดา ไม่เป็นสิ่งที่น่าอาย
- 4.19 ทศนคติ เกี่ยวกับการรักษา เยื่อพรหมจารีของผู้หญิง
 นิลิตชายและนิลิตหญิงต่างมีทศนคติปานกลาง กล่าวคือนิลิตชายมีแนวโน้ม
 เห็นด้วยกับการที่ฝ่ายหญิงต้องรักษาพรหมจารีจนถึงวันแต่งงาน แต่นิลิต
 หญิงค่อนข้างจะไม่ เห็นด้วยที่ผู้หญิงจะต้องรักษาพรหมจารีไว้จนกว่าจะถึง
 วันแต่งงาน แสดงว่านิลิตหญิงบางคนมีความคิด เห็นใน เรื่องนี้ไม่ยอมให้
 เพศหญิงต้องเสียเปรียบ เพศชาย เพราะก่อนแต่งงานเพศชายมักจะมี
 ประสบการณ์มาแล้วทั้งนั้น
 แต่ เมื่อทดสอบค่า เฉลี่ยทศนคติของทั้งสอง เพศแล้วปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน
- 4.20 ทศนคติ เกี่ยวกับการตรวจสุขภาพก่อนการแต่งงาน
 นิลิตชายและนิลิตหญิงมีทศนคติที่ดีคือต่างยอมรับว่าควรมีการตรวจร่างกาย
 ก่อนการแต่งงาน
- 4.21 ทศนคติ เกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขใน เรื่อง เพศสัมพันธ์
 นิลิตชายและนิลิตหญิงมีทศนคติที่ดีคือต่างยอมรับว่าการมี เพศสัมพันธ์จำเป็น
 ต้องช่วยกันปรับปรุงแก้ไขในสิ่งที่บกพร่อง และช่วยกันศึกษาในสิ่งที่จะนำ

ความสุขมาให้ โดยสร้างบรรยากาศในเรื่องเพศสัมพันธ์ให้ดีขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นการที่มีทัศนคติที่ดีต่อการปรับตัวทางเพศภายหลังการแต่งงาน

- 4.22 ทัศนคติ เกี่ยวกับการมีอนิจกรรมในขณะที่อีกฝ่ายยังไม่พร้อมที่จะมีเพศสัมพันธ์
 นิลิตชายและนิลิตหญิงมีทัศนคติที่ดีคือควรมีการมีอนิจกรรมให้แก่กันและกันในขณะที่อีกฝ่ายยังไม่พร้อมที่จะมีเพศสัมพันธ์
- 4.23 ทัศนคติ เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งน่าละอายไม่ควร เก็บมาคิด
 นิลิตชายและนิลิตหญิงมีทัศนคติที่ดีคือ เห็นว่า เรื่องเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งปกติธรรมดาสำหรับมนุษย์ ไม่ถือเป็นสิ่งน่าละอายแต่อย่างใด
- 4.24 ทัศนคติ เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์เมื่อยังไม่บรรลุนิติภาวะ
 นิลิตชาย มีทัศนคติปานกลางแต่ค่อนข้างจะไม่เห็นด้วยกับการที่จะมีเพศสัมพันธ์เมื่อยังไม่บรรลุนิติภาวะ
 นิลิตหญิง มีทัศนคติที่ดีคือไม่เห็นด้วยกับการที่จะมีเพศสัมพันธ์เมื่อยังไม่บรรลุนิติภาวะ
 และ เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยของนิลิตทั้งสอง เพศแล้วปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน
- 4.25 ทัศนคติ เกี่ยวกับ เรื่อง เพศสัมพันธ์กับการสร้างบรรยากาศ
 นิลิตชายและนิลิตหญิงมีทัศนคติที่ดี กล่าวคือต่างเห็นสอดคล้องกันว่าคู่สมรสควรร่วมกันช่วยสร้างบรรยากาศเพื่อช่วยในเรื่อง เพศสัมพันธ์ให้ดีขึ้น
- 4.26 ทัศนคติ เกี่ยวกับการศึกษา เรื่องเพศสัมพันธ์เพิ่มเติมตลอดเวลา
 นิลิตชายและนิลิตหญิงมีทัศนคติที่ดีคือ เห็นว่าคู่สมรสควรศึกษาเรื่องเพศสัมพันธ์เพิ่มเติมเรื่อย ๆ เพื่อช่วยให้มีเพศสัมพันธ์ดีขึ้น โดยที่นิลิตชายมีทัศนคติที่ดีกว่านิลิตหญิงเล็กน้อย
 แต่เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยของนิลิตทั้งสอง เพศแล้วปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน
- 4.27 ทัศนคติ เกี่ยวกับการมีทัศนคติในเรื่อง เพศสัมพันธ์มีผลต่อชีวิตการแต่งงาน
 นิลิตชายและนิลิตหญิงมีทัศนคติที่ดีคือต่างยอมรับว่าการมีทัศนคติในเรื่องเพศสัมพันธ์แตกต่างกันจะทำให้ชีวิตการแต่งงานไม่ราบรื่น นอกจากนี้ทั้งสองฝ่ายจะต้องแลกเปลี่ยนทัศนคติซึ่งกันและกัน และพยายามปรับทัศนคติให้ใกล้เคียงกัน

4.28 ทักษะคิด เกี่ยวกับการปรับตัวภายหลังการแต่งงาน

นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติที่ดีคือต่างยอมรับว่าการปรับตัวภายหลังการแต่งงานนั้นเป็นสิ่งจำเป็น ฉะนั้นทางที่ดีควรจะศึกษากันก่อนการแต่งงาน เพราะไม่แน่ว่าจะไปที่ผู้ชายหญิง เมื่อแต่งงานกันแล้วก็จะปรับตัว เข้ากันได้เอง

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามโดยสรุป

เป็นตอนที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อ เสนอแนะ เพิ่มเติมจากแบบสอบถามทั้งหมด 190 ชุด มีผู้ตอบในส่วนนี้จำนวน 21 ชุด ซึ่งให้ความเห็นที่แตกต่างกันไป ซึ่งพอที่จะสรุปผลได้ดังนี้คือ ชีวิตการแต่งงานเป็นสิ่งสำคัญมาก ต้องเลือกคู่ครองที่ดี การมีคู่ครองที่ดีจะทำให้ชีวิตการแต่งงานราบรื่น และควรแต่งงานเมื่อมีความพร้อม กล่าวคือต่างสามารถสร้างฐานะครอบครัวได้แล้ว พิธีแต่งงานไม่重要的事情มากนัก การที่ต้องมีพิธีแต่งงานถือว่าเป็นการสร้างความสุขใจให้ทั้งสองฝ่าย เป็นการประกาศให้ผู้อื่นและสังคมยอมรับ การมีเพศสัมพันธ์ควรร่วมมือกันสร้างทัศนคติที่ถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขซึ่งกันและกัน จะช่วยให้ชีวิตการแต่งงานมีความสุขดีขึ้น

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง "ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีต่อการแต่งงาน"
กล่าว โดยสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญดังนี้

1. เพื่อสำรวจทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เกี่ยวกับการเลือกคู่สมรส
2. เพื่อสำรวจทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เกี่ยวกับพิธีแต่งงาน
3. เพื่อสำรวจทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในปีการศึกษา 2525-2526 จำนวนทั้งสิ้น 190 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติในการแต่งงาน
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการให้นิสิตกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามที่สร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์ดังนี้

1. ทาคะแนนรวมของการให้ความสำคัญของคุณสมบัติการเลือกคู่สมรส
2. ทาค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนควอไคล์ของอายุที่เหมาะสมสำหรับการแต่งงาน
3. ทาค่าเฉลี่ยทัศนคติและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติเกี่ยวกับพิธีแต่งงานและการมีเพศสัมพันธ์

แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง "ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีต่อการแต่งงาน"

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้คือ

1. การเลือกคู่ครอง นิสิตชายให้ความสำคัญเกี่ยวกับคุณสมบัติการเลือกคู่ครอง ดังนี้

- สำคัญอันดับ
- 1 ความรักและความเข้าใจ
  - 2 นิสัยใจคอ
  - 3 การศึกษาและระดับสติปัญญา
  - 4 รูปร่างหน้าตา
  - 5 ความสนใจและรสนิยม
  - 6 สุขภาพทางกายและจิตใจ
  - 7 ฐานะทางเศรษฐกิจ
  - 8 ความพร้อมทางด้านอารมณ์และสังคม
  - 9 เรื่องเพศสัมพันธ์

10 พื้นฐานทางสังคม

นิสิตหญิงให้ความสำคัญเกี่ยวกับคุณสมบัติในการเลือกคู่ครองดังนี้

- สำคัญอันดับ 1 ความรักและความเข้าใจ
- 2 นิสัยใจคอ
- 3 การศึกษาและระดับสติปัญญา
- 4 ความสนใจและรสนิยม
- 5 สุขภาพทางกายและจิตใจ
- 6 รูปร่างหน้าตา
- 7 ความพร้อมทางด้านอารมณ์และสังคม
- 8 ฐานะทางเศรษฐกิจ
- 9 พื้นฐานทางสังคม
- 10 เรื่องเพศสัมพันธ์
2. อายุที่เหมาะสมสำหรับการแต่งงานของผู้ชายคือ 30.7 ปี โดยมีส่วนเบี่ยงเบนควอดรัดเท่ากับ 2.5 ปี
- อายุที่เหมาะสมสำหรับการแต่งงานของผู้หญิงคือ 25.95 ปี โดยมีส่วนเบี่ยงเบนควอดรัดเท่ากับ 1.75 ปี
- 3.ทัศนคติของนิสิตชายที่มีต่อพิธีแต่งงานอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.095 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.198
- สำหรับทัศนคติของนิสิตหญิงที่มีต่อพิธีแต่งงานอยู่ในระดับปานกลางแต่ค่อนข้างไปทางดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.15
4. ทัศนคติของนิสิตชายที่มีต่อการมีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84

ส่วนทัศนคติของนิสิตหญิงที่มีต่อการมีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.91

ข้อเสนอแนะ

1. จากการสำรวจแหล่งความรู้ที่เกี่ยวกับการแต่งงาน ปรากฏว่าความรู้ที่นิสิตได้รับส่วนใหญ่ได้จากการศึกษาจากนิตยสาร หนังสือพิมพ์ รองลงมาได้แก่การเล่าสู่ของเพื่อนๆ จากการศึกษาทางวิทยุและโทรทัศน์ และอันดับสุดท้ายคือจากการศึกษาจากห้องเรียน การศึกษาจากห้องเรียนเป็นสิ่งสำคัญมากเพราะนิสิตได้มีโอกาสศึกษาถึงความถูกต้อง ข้อเท็จจริงมากกว่าแหล่งอื่น ๆ ดังนั้นจึงควรกำหนดหลักสูตรเกี่ยวกับเรื่องนี้ลงในวิชาใดวิชาหนึ่ง เช่น วิชาจิตวิทยาพฤติกรรมทางเพศ หรือวิชาจิตวิทยาการสมรสและความสัมพันธ์ในครอบครัว หรือวิชาเพศศึกษา เพื่อให้นิสิตได้มีโอกาสศึกษาและสร้างทัศนคติที่ถูกต้องต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะวิจัยต่อไป

2.1 ควรจะมีการสำรวจทัศนคติเกี่ยวกับการแต่งงานของนิสิตมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ทั่วประเทศด้วย เพื่อความเชื่อมั่นในผลการวิจัย มีการเปรียบเทียบกันในแต่ละมหาวิทยาลัย และควรจะมีการปรับปรุงแบบสำรวจทัศนคติเกี่ยวกับการแต่งงานนี้ใหม่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาถึงตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการแต่งงานนอกเหนือไปจากเพศ เช่น คณะ ภูมิภาค ฐานะ ระดับการศึกษา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นต้น

2.3 ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบระดับทัศนคติของนักเรียนและของนิสิตในระดับชั้นต่าง ๆ เช่น นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 และระดับอื่น ๆ หรือวัยรุ่นอื่น ๆ ซึ่งมีวัยเดียวกัน เพื่อพัฒนาการศึกษาทัศนคติดังกล่าวให้สอดคล้องกับการศึกษา

บรรณานุกรม

1. ชัยวัฒน์ ปัญงพงษ์ และคณะ. เพศศึกษาแผนใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเคียน สโตร์, 2524.
2. สมาคมศสตร์แห่งประเทศไทย. ครอบครัวสัมพันธ์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์วิบูลย์กิจ, 2518.
3. สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2525.
4. _____. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2520.
5. สุชาติ โสภประยูร และ วรณี โสภประยูร. เพศศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2521.
6. สุดา ภิรมย์แก้ว. สาเหตุของการหย่าร้างในกรุงเทพมหานคร. คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522.
7. อานนท์ อาภาภิรม. มนุษย์กับสังคม: สังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2515.
8. Burchinal, Lee G. Trends and Prospects for Young Marriages in the United States, Journal of Marriage and the Family, May, 1965.
9. English O. Spurgeon and Pearson, Gerald H. J. Emotional Problems of Living. New York: W.W. Norton & Company, Inc., 1963.
10. Esther D. Schultz and Sally R. Williams. Family Life and Sex Education. New York: Harcourt, Brace & World, Inc., 1967.

11. Hepner, Harry Walker. Psychology Applied to Life and Work.
Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, Inc., 1966.
12. Koenig, Samuel. Sociology: An Introduction to the Science of Society. New York: Barnes & Noble Inc., 1966.

ภาคผนวก ก .

แบบสำรวจทัศนคติ

เรื่อง

ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ที่มีต่อการแต่งงาน

เรียน นิสิตที่รักทุกท่าน

แบบสำรวจทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ที่มีต่อการแต่งงานนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชา จิตวิทยา 261 (จิตวิทยาพัฒนาการ) ขอความร่วมมือจากนิสิตทุกท่านโปรดตอบแบบสอบถามชุดนี้ โดยตอบให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด

ขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ตอนที่ ๑ (ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ)

๑. เพศ ชาย หญิง
๒. อายุ _____ ปี
๓. ชั้นการศึกษา _____
๔. คณะ เกษตร
 ประมง
 วนศาสตร์
 วิทยาศาสตร์
 วิศวกรรมศาสตร์
 เศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ
ศึกษาศาสตร์
 สังคมศาสตร์
 สัตวแพทยศาสตร์
 มนุษยศาสตร์
 อุตสาหกรรมเกษตร
๕. ท่านเคยศึกษาเรื่องการแต่งงานจากที่ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- จากการศึกษาในห้องเรียน
 จากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร
 จากวิทยุ โทรทัศน์
 จากการเล่าสู่ของเพื่อน ๆ
 อื่น ๆ ระบุ _____
-

ตอนที่ ๒

๑. ถ้าท่านจะแต่งงาน ท่านคิดว่าคู่สมรสที่ท่านจะเลือกนั้น ท่านพิจารณาจากคุณสมบัติอะไรบ้าง (กรุณาตอบเรียงตามลำดับความสำคัญที่ท่านคิดว่าสำคัญที่สุด เรียงไปเรื่อย ๆ จนถึงน้อยที่สุด ใส่เฉพาะตัวเลขหน้าข้อ)

๑. รูปร่าง หน้าตา	๖. เรื่องเพศสัมพันธ์
๒. นิสัยใจคอ	๗. ฐานะทางเศรษฐกิจ
๓. การศึกษาและระดับสติปัญญา	๘. ความพร้อมทางด้านอารมณ์และสังคม
๔. ความสนใจ รสนิยม	๙. สุขภาพร่างกายและจิตใจ
๕. ความรักและความเข้าใจ	๑๐. พื้นฐานทางสังคม (เชื้อชาติ วัฒนธรรม ศาสนา ทัศนคติ)

<u>ตอบ</u> สำคัญมากอันดับ ๑ _____	สำคัญมากอันดับ ๖ _____
" " ๒ _____	" " ๗ _____
" " ๓ _____	" " ๘ _____
" " ๔ _____	" " ๙ _____
" " ๕ _____	" " ๑๐ _____

๒. อายุที่เหมาะสมสำหรับการแต่งงานสำหรับผู้ชาย คือ

( ) ต่ำกว่า ๑๘ ปี	( ) ๑๘ - ๒๒ ปี
( ) ๒๓ - ๒๗ ปี	( ) ๒๘ - ๓๒ ปี
( ) ๓๒ ปีขึ้นไป	

๓. อายุที่เหมาะสมสำหรับการแต่งงานสำหรับผู้หญิง คือ

( ) ต่ำกว่า ๑๖ ปี	( ) ๑๗ - ๒๑ ปี
( ) ๒๒ - ๒๖ ปี	( ) ๒๗ - ๓๑ ปี
( ) ๓๑ ปีขึ้นไป	

๔. โปรดให้คำตอบตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	รายการคำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	สำหรับผู้วิจัยกรอก
๑.	การหมั่นก่อนการแต่งงานนั้นไม่จำเป็นต้องมีก็ได้						
๒.	ฤกษ์ยามในวันแต่งงานเป็นสิ่งจำเป็นควรมี						
๓.	การแต่งงานควรมีการสู่ขอตามประเพณี						
๔.	สินสอดเป็นสิ่งจำเป็นในการแต่งงาน						
๕.	การแต่งงานควรมีพิธีเป็นทางการ เช่น การรดน้ำสังข์						
๖.	การจดทะเบียนสมรสเพียงอย่างเดียวโดยไม่มีพิธีแต่งงาน ถือว่าเป็นการแต่งงานที่สมบูรณ์แล้ว						
๗.	การอยู่ร่วมกันโดยไม่ผ่านพิธีแต่งงานเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำอย่างยิ่ง						
๘.	ภายหลังพิธีการแต่งงานไม่ควรมีการเสี่ยงดวง						
๙.	การชั่งน้ำหนักหลังการแต่งงานควรจะทำ ถ้าสามารถกระทำได้						
๑๐.	ฤกษ์ส่งตัวเข้าหอไม่มีความจำเป็นสำหรับการแต่งงาน						
๑๑.	ไม่ควรให้มีพิธีทางศาสนาเข้ามาเกี่ยวเนื่องในการแต่งงาน						

ข้อ	รายการคำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	สำหรับผู้วิจัยกรอก
๑๒.	การแต่งงานไม่จำเป็นจะต้องให้ญาติผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้องหรือรับรู้						
๑๓.	การถูกตัวของชายและหญิงที่เป็นคู่รักกัน ถือเป็นเรื่องธรรมดา						
๑๔.	การคบหาสมาคมกับเพื่อนต่างเพศภายในขอบเขตไม่เป็นสิ่งที่น่าอับอาย						
๑๕.	เหตุผลอย่างหนึ่งที่คนต้องแต่งงานคือ ต้องการมีเพศสัมพันธ์						
๑๖.	คู่สมรสควรทดลองมีเพศสัมพันธ์กันก่อนการแต่งงาน						
๑๗.	คู่สมรสควรมีความรู้เกี่ยวเรื่องเพศเป็นอย่างดี						
๑๘.	การมีเพศสัมพันธ์ควรมีความเต็มใจด้วยกันทั้งสองฝ่าย						
๑๙.	สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งของชีวิตการแต่งงาน คือ การมีเพศสัมพันธ์						
๒๐.	ควรมีเพศสัมพันธ์เมื่อต้องการมีบุตรเท่านั้น						
๒๑.	ก่อนการแต่งงาน ชายและหญิงควรจะศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน						
๒๒.	ควรเปิดโอกาสให้แต่ละฝ่ายได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องเพศสัมพันธ์						
๒๓.	ความล้มเหลวในชีวิตสมรส อาจมีสาเหตุมาจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ดี						

ข้อ	รายการคำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	สำหรับผู้วิจัยกรอก
๒๔.	ถ้าทั้งสองฝ่ายต่างมีความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์เป็นอย่างดี จะทำให้ชีวิตการแต่งงานดีขึ้น						
๒๕.	ความรู้สึกทางเพศหรือกามารมณ์เป็นธรรมชาติของคนเรา						
๒๖.	การมีเพศสัมพันธ์กับผู้อื่นที่ไม่ใช่สามี ภรรยา ไม่ควรกระทำอย่างยิ่ง						
๒๗.	กามารมณ์เป็นเรื่องน่ารังเกียจ						
๒๘.	ผู้หญิงไม่ควรเป็นผู้เริ่มต้นในเรื่องเพศสัมพันธ์						
๒๙.	การเล้าโลม ไม่ได้ช่วยให้มีเพศสัมพันธ์ดีขึ้น						
๓๐.	การอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์ เป็นสิ่งที่น่าอาย						
๓๑.	ผู้หญิงไม่จำเป็นต้องรักษาเยื่อพรหมจารย์ไว้จนกว่าจะถึงวันแต่งงาน						
๓๒.	ก่อนการแต่งงานทั้งผู้หญิงและชายควรให้แพทย์ตรวจสุขภาพก่อน						
๓๓.	ควรปรับปรุง แก้ไขส่วนที่บกพร่องในเรื่องเพศสัมพันธ์ เพื่อให้มีเพศสัมพันธ์ที่ดีขึ้น						
๓๔.	ในขณะที่ฝ่ายหนึ่งยังไม่พร้อมที่จะมีเพศสัมพันธ์ อีกฝ่ายหนึ่งไม่ควรจะผ่อนปรนตาม						
๓๕.	เรื่องเพศสัมพันธ์ เป็นสิ่งที่น่าละอาย ไม่ควรเก็บมาคิด						

ข้อ	รายการคำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	สำหรับผู้วิจัยกรอก
๓๖.	ไม่ควรมีเพศสัมพันธ์เมื่อยังไม่บรรลุนิติภาวะ						
๓๗.	คู่สมรสควรร่วมกันสร้างบรรยากาศในเรื่องเพศสัมพันธ์ให้ดีขึ้น						
๓๘.	คู่สมรสควรศึกษาเทคนิคการมีเพศสัมพันธ์เพิ่มเติมเรื่อย ๆ เพื่อให้มีเพศสัมพันธ์ที่ดีขึ้น						
๓๙.	ถ้ามีทักษะในเรื่องเพศสัมพันธ์ต่างกัน ชีวิตการทำงานจะไม่ราบรื่น ถ้าต่างฝ่ายไม่ยอมเปลี่ยนทักษะซึ่งกันและกัน						
๔๐.	โดยทั่วไปชายและหญิงเมื่อแต่งงานกันแล้วก็จะปรับตัวเข้ากันได้เอง จึงไม่จำเป็นต้องศึกษากันก่อนแต่งงาน						

ตอนที่ ๓ ถ้าท่านมีความคิดเห็นหรือมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากแบบสอบถามนี้ โปรดเขียนลงในช่องว่างที่เว้นไว้ที่นี่ จะเป็นพระคุณยิ่ง

ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นอื่น _____

ภาคผนวก ข

คำนวณความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามในส่วนที่เกี่ยวกับทัศนคติเรื่อง
พิธีแต่งงานและเพศสัมพันธ์

$$\text{สูตร} \quad \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{S_i^2}{S_x^2} \right] \times 100 \%$$

เมื่อ α = ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

n = จำนวนข้อสอบถาม

S_i^2 = ค่า Variance ของแต่ละข้อ

S_x^2 = ค่า Variance ของข้อสอบทั้งหมด

ใช้ขนาดตัวอย่าง ๓๐ คน คำนวณค่าต่าง ๆ ได้ดังนี้

$$S_i^2 = 84.27$$

$$S_x^2 = 454.08$$

$$n = 40$$

$$\begin{aligned} \alpha &= \frac{40}{40-1} \left[1 - \frac{84.27}{454.08} \right] \times 100 \% \\ &= 83.53 \% \end{aligned}$$